

Taavi Vilba: saan panustada just oma koduvalda loodava gümnaasiumi loomisesse
lk 3

Laitsele on kombeks kaks kauplust korraga
lk 4

Kas teate, et suurjäätmehäältsuse saab ära anda tasuta?
lk 10

Saue

NR 8 (80) APRILL 2021

Valdus

KOHALIK LEHT
KOHALIKUST ELUST JA OLUST

Mis kasu on elanikul omavalitsuse rahast?

Kui kõigi 79 omavalitsuse 2020. aasta kulud liita, teeb see kokku 2,46 miljardit eurot. See on niivõrd suur summa, et seda on enamikel meist raske hoomata.

ANDRUS JÕGI
Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna nõunik

Näiteks saaks selle eest ehitada kolm KUMU muuseumit, osta peaaegu 10 Tallinki MyStar laeva või omandada umbes 14% Swedbank panganduskontsernist. Ilmselt on rahasummat lihtsam hoomata, kui mõelda: palju see teeb iga elaniku kohta kuus.

Omavalitsused kulutavad igas kuus ühe elaniku kohta 153 eurot (*andmed Saue valla kohta leiata artiklile lisatud tabelist – toim*).

See jaotub väga paljude tegevuste vahel, kuid suurim osa ehk 71 eurot kuus kuulub haridusele. Sellest 23 eurot lasteaedadele, 43 eurot üldhariduse andmisele ning neli eurot noorte huvitegevuseks.

Hariduskulud moodustavad pea poole omavalitsuste kogukuludest.

Kuigi 23 eurot kuus lasteaiale ühe elaniku kohta tundub väike summa, siis ühe lasteaialapse kohta teeb see ca 430 eurot kuus, millest elanik kattis tasudena keskmiselt 11%.

Teisel kohal on majandusvaldkond, kus 10 eurot kuulub kohalike teede hoiuks ja seitse eurot ühistranspordile. Ülejäänud osas edendatakse turismi ning rahastatakse teadus- ja arendustegevusi.

Inimeste vaba aja ja kultuuri edendamiseks suunavad omavalitsused 15 eurot. Siia kuuluvad päeva Tallinna Loomaaias või kiigata Narva linnuse müürit üle lääne tsivilisatsiooni piiri (S. P. Huntingtoni määratlus).

Sotsiaalne kaitse on mahlalt küll eelpool nimetatutest väiksem, kuid mitte

sugugi vähem tähtsam. Paljude inimeste jaoks on see isegi kriitilise tähtsusega.

Siin makstakse toetusi piltlikult öeldes sünnist surmani – alustades sünni- ja ränitsatoetusega, vajadusel makstes vahepeal ka toimetulekutoetust ning lõpetades koduhooldusteenuste ning hooldus- ja matusetootusega.

Üldvalitsemiseks kulub 11 eurot kuus, mis peamiselt hõlmab ametnike ning teisi linna- ja vallavalitsuse töötajaid. Nemad on omavalitsuste teenuste ja arengu korraldamiseks vajalikud inimesed: haridusspetsialistid, sotsiaaltöö ametnikud, noorsootöötajad, keskkonnaspetsialistid, finantstöötajad, juristid jms ning loomulikult ka valla- ja linnapea.

Nende vastutada ja korraldada on, et kohalikud teenused igapäevaselt korrektselt toimiks ning omavalitsus areneks volikogu määratud ja elanike oodatud suunas.

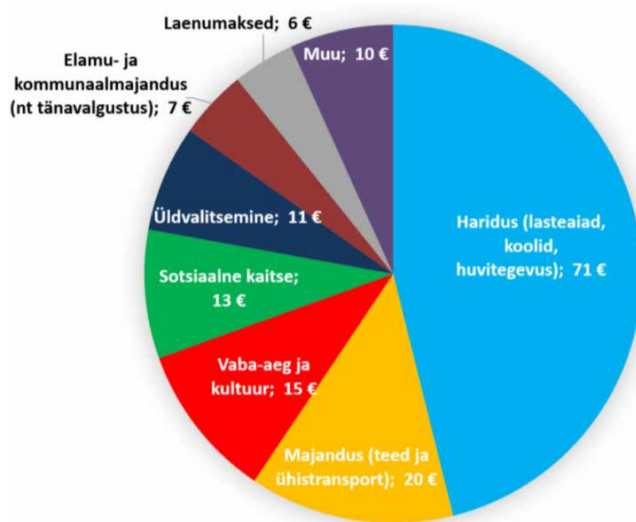
Kõik muud kulud omavalitsuses hõlmavad peamiselt laenude tagasimakseid (kuus eurot inimese kohta kuus), jäätmekorraldust, tänavate puhastust ja muud (kokku 10 eurot inimese kohta kuus).

Kuigi personali- ja majandamiskulud moodustavad omavalitsuste kuludest kõige suurema osa ehk 63%, siis investeeringu katteks suunatakse ühel või teisel moel 25% kogukuludest, s.o iga elaniku kohta 38 eurot kuus.

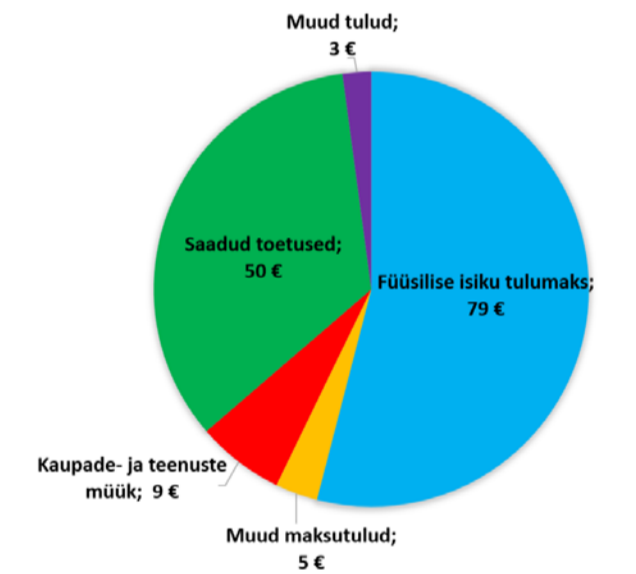
Kõiki neid toetusi ja teenuseid saavad omavalitsused pakkuda tänu maksumaksjate panusele. Füüsilise isiku tulumaksust, maamaksust ja kohalikest maksudest laekub omavalitsusele 83 eurot kuus iga elaniku kohta.

Elanike makstud tulumaks moodustab kõige suurema tüki omavalitsuse tuludest ja seetõttu on väga oluline, et iga elanik oleks sisse kirjutatud oma linna

Omavalitsuste kulud 2020. aastal elaniku kohta kuus

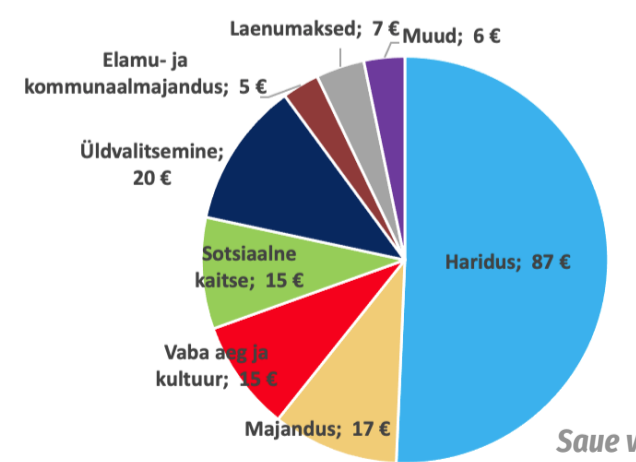

Omavalitsuste tulud 2020. aastal elaniku kohta kuus

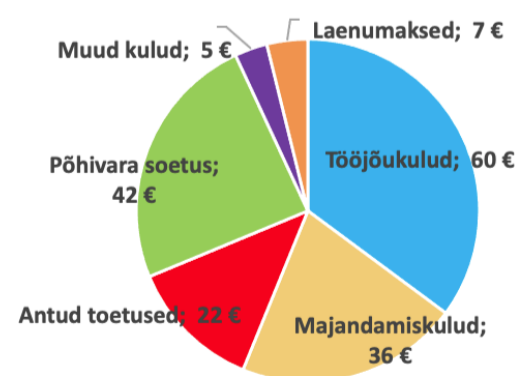

2020. aasta	KOV-id kokku (eurodes)	Saue vald (eurodes)
Kulud kokku	2,46 miljardit	0,05 miljardit
KULU ÜHE ELANIKU KOHTA TEGEVUSALADE LÕIKES, sellest	153	172
haridus	71	87
• üldharidus	43	45
• lasteaiaid	23	34
• huviharidus	4	4
• muu haridus	1	4
majandus	20	17
• kohalike teede hoiuks	10	10
• ühistransport	7	4
• muu majandus	3	3
vaba aeg ja kultuur	15	15
sotsiaalne kaitse	13	15
üldvalitsemine	11	20
elamu- ja kommunaalmajandus	7	5
laenumaksud	6	7
muud	10	6
KULU ÜHE ELANIKU KOHTA, sellest	153	172
• tööjõukulud	66	60
• majandamiskulud	34	36
• antud toetused	14	22
• põhivara ja osaluste soetus	29	42
• muud kulud	4	5
• laenumaksud	6	7
TULU ÜHE ELANIKU KOHTA, sellest	146	147
• füüsilise isiku tulumaks	79	101
• muud maksutulud	5	3
• kaupade ja teenuste müük	9	7
• saadud toetused	50	35
• muud tulud	3	1

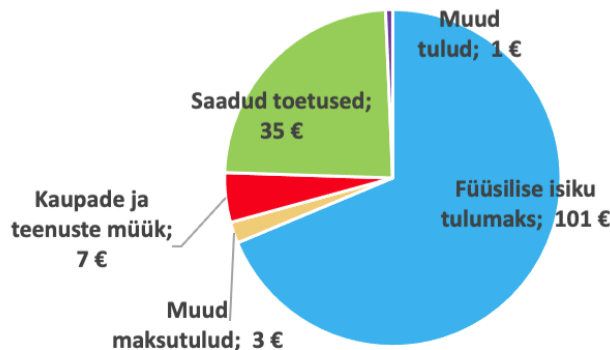
Saue valla kulud tegevusalade lõikes elaniku kohta kuus

Saue valla kulud elaniku kohta kuus

Saue valla tulud elaniku kohta kuus

või valda. Lisaks saadakse oma elanikele kaupade ja teenuste müügit üheksa eurot (peamiselt lasteaia kohatasu). Riigilt laekub juurde 50 eurot toetustena. Nii tuleb riigilt kooliõpetajate palgatoetus, toimetulekutoetuse maksmiseks vajalik raha, toetused kohalikele teedele, lasteaiaõpetajatele.

Artiklis kasutatud andmed on võetud veebilehelt riigiraha.fi.ee seisuga 1. märts 2021. Kuna 2020. aasta andmed on veel auditeerimata, võivad need vahel määral täpsustuda. Loe lisaks omavalitsuste teenuste kohta minuomavalitsus.fi.ee.

Võrreldavad arvanded ja diagrammid Saue valla kohta koostas vallavalitsuse ökonomist Tuuli Urgard.

Saue Vallavolikogu 29. aprilli istungi päevakord

1. Saue Vallavalitsuse loa andmine Saue valla asutuse Kotka Lasteaed asutamiseks
2. Saue valla valimiskomisjoni moodustamine
3. Vallavara otsustuskorras tasu eest võõrandamine ja isikliku kasutusõiguse seadmine Enefit Connect OÜ kasuks
4. Vallavara otsustuskorras tasu eest kasutusse andmine
5. Valingu küla Loore kinnistu detailplaneeringu mitteamatamine
6. Kibuna külas Kūuru katastriüksusel asuvate ehitiste hõivamise algatamine
7. Hūuru külas asuva 11185 Hūuru-Alliku-Saue katastriüksuse tasuta võõrandamine
8. Arvamuse andmine Kibuna liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnamoju taotlusele koostatud keskkonnamoju eelhinngu ja keskkonnamoju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta
9. Saue Vallavolikogu 31.01.2019 otsuse nr 6 ja 28.04.2016 otsuse nr 32 muutmine

Saue Vallavolikogu 29. aprilli istung algab kell 14 ja on elektroonne. Istungit saab jälgida Youtube's. Lingi leiata aadressilt sauevald.ee/volikogu-istungid.

Vald plaanib Kernu paisjärve korrastamist

Keskkonnaamet algatas Saue Vallavalitsuse taotluse ning keskkonnamoju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 26¹ alusel Kernu paisjärve korrastamise projektile keskkonnamoju hindamist.

Kavandatava tegevuse eesmärk on kinnikasvanud Kernu paisjärve korrastamine ja sette eemaldamine eeldatavas kogumahus kuni 130 200 m³.

Korrastatav Kernu paisjärv asub Vasalemma jõe ülemjooksul Kernu mõisa vahetus läheduses, moodustades mõisaga ühise kompleksi. Täna on paisjärv oma maalilisuse minetanud, kuna on tugevasti kinni kasvanud.

Saue Vallavalitsus tellis Kernu paisjärve korrastamisprojekti AS-ilt Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi.

Korrastamisprojektiga on võimalik tutvuda elektroonselt Saue valla kodulehel sauevald.ee/keskkonnamoju-hindamine.

Paberkanalil saab Kernu paisjärve korrastamisprojektiga tutvuda vallamajas ja halduskeskustes alates 3. maist 2021 vaid etteregistreerimisega telefonil +372 5357 3361, keskkonnaspetsialist Marika Ilves.

MARIKA ILVES
keskkonnaspetsialist

Foto: Kernu mõis

Kernu paisjärv moodustab mõisaga ühise kompleksi.

Saue Vald

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajades. Tiraaž 10 000. / **Toimetuse:** Saue Vallavalitsus Tule tn 7, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa / **e-posti aadress:** leht@sauevald.ee / Toimetusel on õigus kaastõid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauevald.ee / **Reklaami hinnakiri:** www.sauevald.ee/vallaleht. / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojuhanne:** Omniva.

Valla ja töötukassa eesmärk on koostööd edasi arendada

Tänaseks on elu koos koroonaga elatud juba üle aasta. Kardetavasti ei ole ühtegi valdkonda ega inimest, kelle elu toimuv ei oleks mõjutanud. Muuhulgas on piirangud kaasa toonud töökohtade kaotuse ja sellest tuleneva töötuse kasvu.

MARELLE ERLLENHEIM
sotsiaalosakonna juhataja

2020. aasta alguses oli Saue vallas ligikaudu 500 töötut, 1. aprillil 2021 oli vallas 829 töötut. Rahvastikuregistri andmetel elab meie vallas 1. jaanuari 2021 seisuga 23 926 inimest.

Murelikuks teeb asjaolu, et neist 271 olid pikaajalised töötud, kes on Eesti Töötukassas arvel juba rohkem kui aasta.

Töötute hulgas on ka 105 vähenenud töövõimega inimest. Suurema toe vajadusega kliente, kelle abistamine on töötukassas antud juhtumikorraldajate kätte, on meie vallas kokku 369.

Kõige rohkem (341) on töötute hulgas erialase haridusega inimesi, teisel suuremal grupil on kõrgharidus (ca 290).

Viimase ametikohana on näidatud enim teenindus- ja müügitööd, aga ka juhtimist ja töötamist tehniku või spetsialistina. Uue tööna otsitakse enim lihttööd ja erinevate spetsialistide ametikohti.

9. aprillil 2021 toimus järjelt teine Eesti Töötukassa ja Saue Vallavalitsuse sotsiaalosakonna koostöökohtumine. Koos vaatasime üle töötuse seisu, rääkisime töötuse põhjustest ja inimeste abistamise vajadustest ning võimalustest.

Töötukassa tegi ülevaate ka vallas asuvatest töökohtadest.

Saue vallas on registreeritud 2418 ettevõtet, mille töötajate arv kokku 9605, sh 20 ettevõttes on 81 ja enam töötajat.

Töötukassa toetab töoandjaid lisaks nõustamisele, tööpakumiste avaldamisele, personaliotsingule ja värbamisüritustele ka mitmete teiste teenuste ja toetustega.

Tööandjatele pakutakse näiteks koolitus- ja palgatoetust ning sotsiaalmaksu hüvitamist.

Erivajadustega töötaja palkamisel on võimalik saada abi töökoha kohandamisel ja vajaliku abivahendi soetamisel.

Koostöös töötukassaga on võimalik kandidaadile korraldada proovitöö päev või pikem tööpraktika.

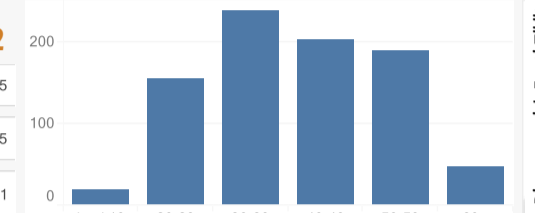
8. aprillil 2021 seisuga

SAUE VALLAS TÖÖTUNA REGISTREERITUD INIMESTE PROFIIL

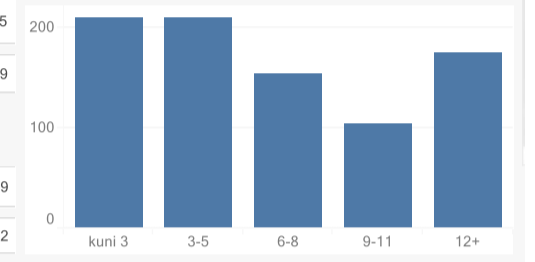
Töötute arv portfellis täna

Ei kuulu riskirühmadesse	385
Vähenenud töövõimega	115
Eesti keele mitteoskaja	41
Pikaajaline	303
Üle 55-aastane	145
16-24 aastane	89
Vanglast vabanenud	9
Hooldaja	2

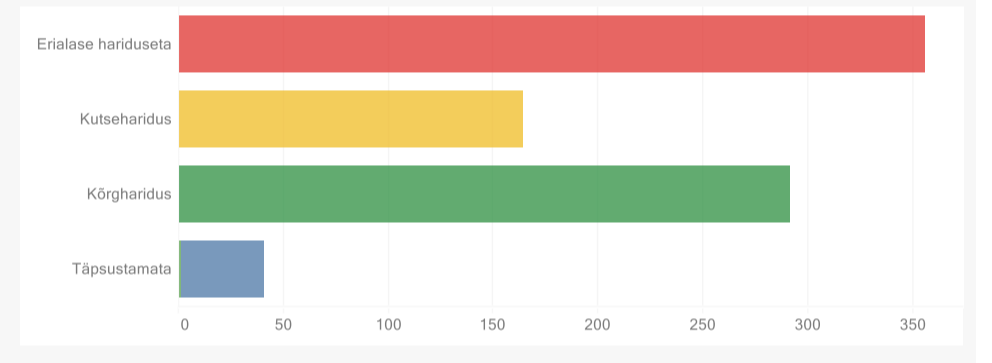
Vanus

Arveloleku keskus kuudes

Töötud haridustaseme lõikes

9. aprilli kohtumine oli ennekõike suunatud sotsiaaltööspsialistide ja töötukassa koostööle.

Juhul, kui inimene annab töötukassale selleks

nõusoleku, pöörduvad töötukassa juhtumikorraldajad meie poole. Senine koostöö on hästi toimunud, kuid meie ühine eesmärk on seda edasi arendada, et ühiselt abistada just keerulisemate probleemidega inimesi.

Näiteks on vallale kuuluvate eluruumide tööealistest üürnikest 20 töötut toimetulekutoetuse saajad. Nematad on üks sihtgrupp, kelle abistamisel plaanime edaspidi tihedamat koostööd teha.

9. aprilli kohtumine oli ennekõike suunatud sotsiaaltööspsialistide ja töötukassa koostööle.

Juhul, kui inimene annab töötukassale selleks

Riisipere halduskeskus kolis renoveeritud hoonesse tagasi

Remondi ajal lasteaias töötanud Riisipere halduskeskus on alates 19. aprillist tagasi vanal aadressil Nissi tee 53c.

SAUE VALDUR
leht@sauevald.ee

Halduskeskuse lahtiolekuaegad ja telefoninumbrid on samad, elanike vastuvõtt koroonaviiruse tõttu eelregistreerimisega.

Riisipere halduskeskus on avatud

- E, T, N kell 8-16.30, lõuna kell 12-13
  - K kell 8-18.30, lõuna kell 12-13
  - R kell 8-14
- Lisainfo telefonil 608 7231.

Taavi Vilba: saan panustada just oma koduvalda loodava gümnaasiumi loomisesse

2022. aasta 1. septembril avab meie vallas Laagris ukseid uus riigigümnaasium. Tegevust alustava uue riigigümnaasiumi direktoriks osutus 16 kandidaadi seast valituks Taavi Vilba, tänane Saku Gümnaasiumi direktor ja meie valla mees, kel lähitulevikus kodust tööle vaid paar minutit jalutada.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Taavi Vilba (34) on lõpetanud Tallinna Ülikooli magistriõppe kehakultuuri õpetaja erialal. 2018. aastal asus ta tööle Saku Gümnaasiumi direktorina.

Taavi Vilba on läbinud alustavate koolijuhitide arenguprogrammi ja osalenud aktiivselt haridusjuhtide täiendusõppes.

Asute 2022. aasta sügisel juhtima uut riigigümnaasiumi Laagris. Miks otsustasite sellele kohale kandidaate?

Ma arvan, et paljude koolijuhitide unistuseks on kooli loomine nullist. See idee on ka mind paelunud juba pikka aega ning mul on tahtmist, motivatsiooni ja teadmisi see suur väljakutse vastu võtta.

Mul on veel eriti vedanud, sest saan panustada just oma koduvalda loodava gümnaasiumi loomisesse.

Rääkige palun endast, kes ja kust, milline on olnud siiani teie haridustee ja tööelu?

Olen 34-aastane, 1,5-aastase poja isa ja elan oma perega Laagris.

Oma elu esimesed aastad elasin Riisiperes. Kooli minnes olime perega kolunud juba Saku valda Jälgimäele. Olen lõpetanud Saku Gümnaasiumi.

Pärast gümnaasiumi välisin kehakultuuri eriala Tallinna Ülikoolis, mille magistriõpingud lõpetasin 2011. aastal.

Enne magistrantuuri sisseastumist läbisin kaitseväe 11-kuulise ajateenistuse.

Magistriõpingute viimase aastal asusin Saku Gümnaasiumis tööle kehalise kasvatusõpetajana, kus töötasin 2017. detsembrini. 2018. aasta jaanuarist kuni õppeaasta lõpuni töötasin Laagri Koolis kehalise kasvatusõpetajana, kuid minu tööaeg jäi seal üürikeseks, sest sama aasta 1. augustist tekkis võimalus liikuda ta-

gasi Saku ja alustada tööd gümnaasiumi direktorina, kus tänaseni veel viimast kuud tööl olen.

Milline võiks ja peaks olema üks riigigümnaasium teie pilgu läbi?

Ma pean väga oluliseks, et iga kool vastaks oma piirkonna soovidele ja vajadustele ning peaks olema kogukonnaga seotud. Kuna riigigümnaasiumit on Saue vald soovinud pikemat aega, siis ootused loodavale koolile on kindlasti suured.

Vastates küsimusele lühidalt, peab riigigümnaasiumi õppetöö toetama iga õpilase individuaalset arengut; võimaldama õpilasele piisavalt valikuid; oluline on 21. sajandi oskuste arendamine ning pean tähtsaks ka seda, et gümnaasiumi lõpuks on õpilasel teadmised, millega siduda oma edasised haridusvalikud ja karjäärivõimalused.

Riigigümnaasium avab Laagris ukseid 1. septembril 2022. Ühest küljest näib olevat sinnani aega maa ja ilm, teisalt tuleb selle aja jooksul teha kindlasti palju ettevalmistavat. Mis teid selle pisut enam kui pooleteise aasta jooksul ees ootab?

Minu esimene ametlik tööpäev uue riigigümnaasiumi direktorina on 17. mail. Aga juba praegu saan kaasa lüüa ja langetada otsuseid, mis puudutavad kooli ehitust ja sisustamist.

Järgmine suur eesmärk enne suve on koolile õppejuhi leidmine.

Pea oluliseks kogukonna kaasamist, seetõttu sügisel, läbi erinevate ajurünnakute, küsin huvigruppidele, millist kooli nemad soovivad.

Sealt edasi läheb lahti konkreetsem töö õppekavaga, mis on kooli puhul kõige olulisem dokument.

Õpilaste vastuvõtt ja töötajate leidmine on järgmise aasta kevade suurim väljakutse.

Ettekujutus järgmisest pooleteisest aastast on olemas, kuid olen kindel, et

Taavi Vilba riigigümnaasiumi ehitusplatsil.

sellele teele jääb nii mõnigi üllatus, mida hetkel ette näha ei oska.

Kuidas te iseloomustate ennast kui juhti?

Mulle meeldib ja väärtustan meeskonnatööd, sest ilma selleta on keeruline head kooli luua ja seda juhtida.

Inimesena olen tasakaalukas, nõudlik, hea empaatiavõimega ja pean enda juures oluliseks tahet igapäevaselt oma tööd üha paremini teha.

Mis on täna teie arvates Eesti hariduselus hästi, millega tuleb tegeleda?

Julgen väita, et meie lapsed saavad Eestis väga hea ja tugeva hariduse ning see on asi, mille üle saame olla uhked.

Võiksin siinkohal tuua välja veel konkreetse nimekirja nüanssidest, mis on hästi ja mida peaks parendama. Aga toon hoopiski välja ühe suure konkreetse murekoha, millest on aastaid räägitud ja räägitakse ilmselt aastakümneid veel – selleks on õpetajate puudus.

Milline õpetaja on teie arvates hea õpetaja?

Ameerika kirjanik William Arthur Ward on öelnud, et keskpärane õpetaja räägib, hea õpetaja selgitab, väga hea õpetaja demonstreerib, aga suurepärase õpetaja inspireerib.

Omalt poolt lisaks, et suurepärase õpetajat iseloomustab hoolivus – ta hoolib ja väärtustab enesearengut ning hoolib oma õpilastest.

Milline oli teie suhe õppimisega kooliajal ja mida tähendab teie jaoks õppimine täna?

Riigigümnaasium Laagris

Kompleksi valmib arhitektuurivõistluse võidutöö „Kaks kantsi“ alusel, autor arhitektuuribüroo BOA.

Laagrisse kerkiva riigigümnaasiumi õppe- ja spordihoone ehituse peatöövõtja on hanke tulemusel Eventus Ehitus ning kompleksi projekteerimise alus arhitektuurivõistluse võidutöö „Kaks kantsi“, mille autorid on Anto Savi, Jürgen Lepper ja Maiu Uusmaa arhitektuuribüroost BOA arhitektid. Kool alustab tegevust 2022. aasta 1. septembril.

Ehituslepingu maksumus on ligi 6 miljonit eurot (lisandub käibemaks) ja ehitustööd on plaanis valmis saada suvel 2022.

Tänapäevane õppe- ja spordihoone on

Ma olin tubli õpilane, kuid ka selline, kelle tunnistusele eksis aegajalt ära mõni üksik kolm.

Minu arvates on õppimine privileeg. See tähendab seda, et näiteks peale põhikooli või gümnaasiumi ei saa me alati oma tahtmist ega pääse õppima sinna kooli ja seda eriala, mida oleks just soovinud.

Minu jaoks isiklikult on õppimine igapäevane harjumus ja teisiti enam ei oskagi.

Kui mõtlete tagasi enda kooliajale, siis mis teie koolis käimise juures kõi-

ge rohkem rõõmu pakkus? Kas oli midagi, mis teile ei meeldinud?

Olin õpilane, kes üldiselt läks igapäevaselt hea meele kooli. Kõige rohkem on kooliajast mees õpetajate kiitused ja komplimendid.

Reaalainetes olid mu hinded olenevalt õpitavast kolmest viieni ja mind väga häiris, kui mõnest teemast väga hästi aru ei saanud.

Milliseid mõtteid tekitab teie ütlus „Kõik saab alguse kodust“?

Olen selle ütlusega üldiselt nõus. Tugev kodu on lapse väljakujunemisel täiskas-

kavandatud 540 õpilasele ja 45 õpetajale. Uue õppehoone suletud netopindala on ca 4500 m², tegemist on A-energiaklassi hoonega.

Kompleks koosneb kahest hoonest. Veskitammi 24 ja Kooli tn 1 kinnistute lääneserva on planeeritud spordihoone ja idaserva gümnaasiumi õppehoone, mis on omavahel ühendatud esimese korruse tasapinnas kulgeva galerii kaudu.

Gümnaasiumi ehitust ja sisustust rahastab Euroopa Liit, spordihoone valmimise kulud katab Saue vald.

vanuks üheks olulisemaks teguriks.

Piilume natuke eraellu ka - millega sisustate enda vaba aega, mis teid köidab?

Üheks minu hobiks on treeneritöö Saku Korvpalliklubis. Ma naudin noorte õpetamist ja nende arengu jälgimist.

Lisaks sellele proovin regulaarselt trenni teha, olgu selleks jõusaal või lihtsalt vabas õhus liikumine.

Väga meeldib raamatute lugemine ning suvel kaheksa saava pojaga tegelemine.

CityBee avas Eestis uued parkimistsoonid, ka meie vallas

Sõidukijagamise ettevõtte CityBee avas Eestis uued parkimistsoonid Saue, Sakus, Keilas, Kiilis, Jüris ja Maardus. Lisaks laiendati kasutuspiirkondi Viimsis, Tabasalus ja Peetris.

„CityBee jaoks on oluline olla seal, kus on inimesed, kes meie teenust vajavad. Paljud Tallinnas igapäevaselt tööl käivad inimesed elavad pealinna lähimbruses ning neil puudub isiklik sõiduk või nad ei pea otstarbekaks enda autoga igapäevaselt kesklinna sõita, et tasuta kõrgeid parkimistasusid. Kui seni oli neile ainukeseks alternatiiviks ühistransport, siis nüüdsest on võimalik valida ka CityBee, et igapäevast liikuvust lihtsustada,“ sõnas CityBee Eesti juht Britta-Liisa Ait.

Ait lisas, et Maanteeametil andmetel kasvab Tallinnas registreeritud sõidukite arv iga aastaga viis protsenti, samal ajal kasvab jõudsalt ka linnaümbruse elanike arv.

Foto: Marleen Muuhuste

„Linnaäärsetest asulatest sõidab iga päev ligikaudu 75 000 inimest autoga Tallinnasse tööle ehk linna tuleb iga päev juurde ca 50 000 sõidukit. See tekitab ühelt poolt ummikuid kui parkimiskohtade puudust kesklinnas, mida tegelikkuses saaks leevendada alternatiivsete liikuvusviisidega nagu sõidukijagamine,“ selgitas Ait.

Sõidukijagamise põhimõte seisneb selles, et kõik sõidukid on pidevas liikumises ja ei seisa pikalt ühes kohas, vähendades seeläbi liiklus- ja parkimiskoormust.

Uuringute kohaselt võib üks sõidukijagamise auto asendada 12 isikliku autot ning isiklik sõiduk seisab keskmiselt 90% ajast parkides kas töökoha või kodu läheduses.

Uute tsoonidena lisandusid CityBee mobiilirakenduses Tallinna lähivallad Saue, Saku ja Kiili ning linnad Keila, Jüri ja Maardu. Lisaks laiendati kasutuspiirkondi Viimsis, Tabasalus ja Peetris.

Lisandunud tsoonide avamiseks viidi nii CityBee sotsiaalmeedias kui kasutajate seas läbi küsitlus, et selgitada välja piirkonnad, kus on teenuse jaoks suurim nõudlus.

Täna on CityBee Eestis kokku 350 sõidukit ja 112 000 kasutajat.

CITYBEE

Kurepaar võttis Seve Ehituse remonditud pesa omaks

Lehetus Seve majatehase kõrval posti otsas on pesitsenud viimased kaheksa aastat kurepaar, kel iga aastal kaks-kolm poega. Sügiseks 2020 oli pesa hoidev pehkinud post viltu vajunud ning muutunud ohtlikuks kurgedele ja autoliiklusele.

Seve Ehitus tuli appi ja kinkis kurgedele koduremondi: majatehase töötajad püstitasid uue posti ja valmistasid Eesti ornitoloogia ühingu juhiste järgi uue pesaalu.

Mõttest teostuseni läks aega paar nädalat, misjärel tõsteti vana posti otsas olnud pesa uuele alusele ja see omakorda uue posti otsa.

Seve Ehituse pere lootis, et kured võtavad uue posti ja alusega pesa omaks ning on edaspidigi piirkonnale ehteks.

Nii kõigi rõõmuks juhtuski. Soojal maal talvitunud kurepaar naasis aprilli keskel Lehetusse ja kiitis koduremondi heaks.

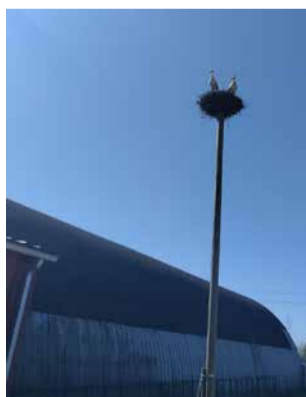

Foto: Seve Ehitus

Kurgede kodu remont Lehetus Seve majatehase juures õnnestus – paar võttis pesa omaks.

SAUE VALDUR

Põhjalikult uuendatud Laitse kauplus avab ukseid mai alguses

Keila Tarbijate Ühistu (TÜ) Laitse kauplus oli novembrist 2020 hoone põhjaliku rekonstrueerimise tõttu siiani suletud. Poe taasavamist on oodata juba mai alguses ja sestap tasub kohalikel elanikel silmad lahti hoida.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Laitse kaupluse ümberehitus oli põhjalik. Laiendus suurendab kaubandussaali pinda üle kahe korra ja pakutava kauba sortiment tõuseb ligi nelikümne protsenti nii toidu- kui esmatarbekaupade osas. Suureneb ka jahutatud ja külmutatud kaupade valik.

Uuenenud kaupluses on moodne pandipakendi vastuvõtu automaat, mis asub eraldi ruumis. Taara äraandmine on mugavam ja kiirem.

Kauplus pakub pärast uuenemiskuuri jahutatud jooke, sellist võimalust enne ei olnud. Müügile tulevad kohapeal küpsetatud väike-

saiad ja pirukad.

Rekonstrueeritud hoonel on rohepöördele vastav CO süsteemil töötav jahutus- ja külmastüsteem, mille jääksoojus kasutatakse ära maja kütisel ning sooja vee tootmisel. Maja kütmiseks ja jahutamiseks on lisaks kasutusel rohepöörde tingimustele vastavad õhk-soojuspumbad. Remont parandas ka töötajate olme-tingimusi.

Õhus on pakiautomaadi paigaldamise mõte, mis on läbirääkimiste ja otsustamise järgus, mistõttu ei saa selle kohta kindlat vastust anda.

Laitse kauplus on pärast avamist lahti kõikidel päevadel nädalas: suveperioodil kell 9-22 ja sügisperioodil kell 9-21.

Foto: Keila TÜ

Keila TÜ Laitse kaupluse ümberehitus oli põhjalik: müügisaal suurenes üle kahe korra, uuenes kaupluse ümbrus ja laienes kliendiparkla.

Foto: Mariika Ilves

Aprilli keskel olid riulid juba kauba ootel.

Lossi pood Laitses ei jäänud kauaks suletuks

Veebruari lõpus kirjutasime vallalehes, et Lossi pood Laitses suleb 1. märtsist ukseid. Põhjuseks nagu paljudel teistelgi tegevuse lõpetanud maakauplustel, et poe pidamine ei tasu end ära, kuna pole piisavalt ostjaid ja väikepoed ei suuda hindade osas suurte kauplusekettidega võistelda.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Nüüd aga on põhjust teada anda, et Lossi pood on taas avatud. Igal nädalapäeval kell 10-19 ja seda tänu proua Elvira Allikmetsale, kelle süda ei lubanud 2001. aastast tegutsenud kauplust suletuks jätta.

Elvira Allikmets teab, et ega ta üksi jõudnukski poe taasavamiseni, kuid tal on seltsis toredad kaastöötajad-abilised, kellega ta ennegi on koostööd teinud. Aitäh, Laivi, Maia, tubli noormees Reiner ja Heino.

Kaupluses on kõik esmavajalik olemas ja Laitse elanikud on kodulähedase poe uuesti üles leidnud.

Elvira Allikmets ütleb, et

inimestel on väga hea meel selle üle, et kauplus tegevust jätkas, ja ostjaid täna jagub.

Eks kodulähedase väikepoe võlu ja valu ongi ühelt poolt selles, et asub käe-jala juures ja pakub esmavajalikku kraami, teisalt aga ei suuda väiksuse tõttu konkureerida sortimendi ja hindade osas suuremate kauplustega.

Nagu öeldud, on varem Laitsemäe kaupluse nime kandnud Lossi pood tibu-kollaseks võõbatud hoones avatud olnud aastast 2001.

Algul pidas Elvira Allikmets poodi rendipinnal, seejärel ostis maja septembris 2011 omanikult ära ja tegi aasta hiljem hoonele põhjaliku remondi.

Neli aastat tagasi lange-

Foto: Mariika Ilves

Väljast näeb Lossi pood välja nagu ikka, kuid sisemus on pärast taasavamist täitsa teist nägu.

tas vanaproua raske südame otsuse hoone rendile anda, sest iga tundus olevat juba selline, et kaua sa jaksad, ning tütre ja tütre tütrega kahasse on neil teinegi kauplus Ruilas pidada.

Kui Lossi poe senine rentnik otsustas kauplusepidamise tänavu märtsist lõpetada, otsis proua Elvira majale ostjat, kuid lõppeks ei suutnud vastu panna südametunnusele poe ise elule

äratada. Kuidas ta seda küll vanust arvestades jaksas ja jõuab, on imetlust väärt.

Väljast näeb Lossi pood välja nagu ikka, kuid sisemus on pärast taasavamist täitsa teist nägu.

Loodame, et Laitse elanikud jäävad kodulähedasele väikepoole truuks ka pärast seda, kui Keila Tarbijate Ühistu mai alguses põhjalikult renoveeritud Laitse kaupluse avab.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised 17. oktoobril 2021

Selle aasta sügisel toimuvad taas kohalike omavalitsuste volikogude valimised. Et võrreldes nelja aasta taguste valimistega on leidnud aset rida muudatusi, on paslik valimistest rääkima hakata juba kevadel.

SAUE VALDUR
sirje.piirosoo@sauevald.ee

Kes saab hääletada?

Et hääletada kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel, peab olema vähemalt 16-aastane.

Et valida Saue valla volikogu, peab inimene olema Saue valla valijate nimekirjas, mis tähendab, et tema rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress peab olema Saue valla territooriumil.

Valijate nimekirja pidamise aluseks on andmed 17. oktoobri eelneva 30. päeva seisuga, s.o., 17. septembriga, hilisemaid muudatusi arvesse ei võeta.

Hääletada ei saa inimese, kes on valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud või kes on süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.

Kes saab kandideerida Saue vallavolikogusse?

Kandideerimisõigus on hääleõiguslikul Eesti kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes on saanud 18-aastaseks hiljemalt 12. septembriks 2021 ja kelle püsiv elukoht, st elukoht, mille aadressiandmed on kantud rahvastikuregistrisse, asub hiljemalt 1. augustil 2021 Saue valla territooriumil.

Hääletamise aeg

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised toimuvad 17. oktoobril 2021. Valimispäev algab esmaspäeval, 11. oktoobril, koosneb kuuest eelhääletamise päevast ja lõpeb pühapäeval, 17. oktoobril – teisiti nimetatuna valimispäeval. Eelhääletamise perioodil (11.-16.10) on võimalik oma hääle anda ka elektrooniliselt.

Hääletamisruumid

Kohalike omavalitsuste volikogude valimistel moodustab Saue valla

territorium ühe valimisringkonna. Kui mitu valimisjaoskonda Saue vallas saab olema, otsustab vallavalitsus lähiajal.

Tänavustel valimistel ei ole valija enam seotud oma kodule lähima valimisjaoskonnaga. Eelhääletamise ajal (11.-16.10) ja valimispäeval (17.10) saab ta hääletada ükskõik millises Saue valla valimisjaoskonnas.

Kui viibite kodukohast eemal, on teil võimalik 11.-14. oktoobril eelhääletada ka väljaspool Saue valda asuvates valimisjaoskondades.

15.-17. oktoobril saab Saue valla valija hääletada ainult Saue valla valimisjaoskonnas.

Valijate elektrooniline nimekiri

Valimiste korraldus on muutunud senisest enam paberivabaks. 2021. aastast on Eestis kasutusel elektrooniline valijate nimekiri ja valija ei ole enam seotud ühe valimisjaoskonnaga Saue vallas, vaid võib hääletada ükskõik millises neist.

Hääletamisruumis kontrollitakse elektrooniliselt valijate nimekirjast valija hääleõigust. Hääletamisedeli saamisel antakse allkiri allkirjalehele.

Valija elukoht omab valimiste korraldamisel siiski tähtsust. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel saab valija 15.-17. oktoobril hääletada ainult oma elukohajärgse valimisringkonna valimisjaoskonnas.

Valimiste teabeleht

2021. aastast ei saadeta valijatele enam valijakaarte. Selle asemel koostatakse valimiste teabeleht, mis on vaid informatiivne ja mida ei ole vaja valimisjaoskonda kaasa võtta. Teabeleht sisaldab infot hääletamisõigusest ja -võimalustest vallas või linnas.

Valija saab teabelehe kas rahvastikuregistrijärgsele elukoha aadressile paberil või elektrooniliselt riigiportaalis eesti.ee määratud elektronposti aadressile.

13. jaanuarist 2020 ei ole poliitiline välireklaam enam keelatud

Seadusemuudatus tunnistab kehtetuks valimisreklaami keelu valimispäeval, sh ka ruumides, mille kaudu valija siseneb hääletamisruumi, ning valimiseelse poliitilise välireklaami keelu.

Jätkuvalt peab olema tagatud valimisrahu hääletusruumides.

Mida võib lõkkes põletada ja mida mitte?

Saue valla heakorraeeskirja järgi on valla territooriumil keelatud lõkkes tegemine tiheasustusalal teisi oluliselt häirival viisil. Prügi, jäätmete, puulehtede, aia- ja haljastusjäätmete põletamine lõkkes ning rohke suitsu tekitamine on keelatud.

Lõkkes ja küttekolletes võib põletada vaid immutamata ja värvimata kuiva puitu (sh kuivi oksid) ning kiletamata pappi ja paberit.

Eriti ohtlik on visata lõkkesse plasti, vanu mööblitükke või olmeprahti. Neist lenduvad õhku mürgised ained, mida me sisse hingame, millel on kahjulik mõju tervisele ja pikaajaline mõju loodusele.

Tule tegemisel peab järgima ohutusnõudeid. Nii on võimalik hoida ära suurte kahjudega põlenguid ning kaitsta inimesi ja loodust.

Esita tellimus 20. maiks

Saue valla elanikel on võimalik kaks korda aastas tellida biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete äravedu. Ühe kuupmeetri äravedu maksab 7,09 eurot.

AS Ragn-Sells ootab tellimusi kuni 20. maini e-posti aadressile info@ragnsells.ee või tellimus@ragnsells.ee, kliendiinfo telefon 606 0439.

Tellimuses märkige ära tellija nimi (Ragn-Selli klienti või lepingu number), jäätmete asukohta aadress ja kogus.

Aia- ja haljastusjäätmed tuleb koguda kuni 150-liitristesse kottidesse (mustast kilest), koti suu tuleb jäätmete üleandmiseks kinni sõlmida.

Saue valla elanikud saavad aia- ja haljastusjäätmeid ära anda ka Pääsküla jäätmejaama Raba 40, Tallinn. Meie valla elanikule on 0,6 m³ äraandmine kord päevas ühe tooja kohta tasuta. Jäätmejaam on avatud E, T, K, R kell 12-20 ja L-P 10-18. Neljapäeviti ja riigipühadel on jäätmejaam suletud. Telefon 616 4000, 14410.

MARJU NORVIK
heakorraspetsialist

Sportimine vabas õhus ja välisrajatistel

Heameel on selle üle, et mida soojemaks lähevad ilmad, seda enam näeme inimesi aktiivselt vabas õhus liikumas.

Saue vallas on mitmeid erinevaid spordirajatisi, kus saab välistingimustes sportida.

Vabas õhus asuvatele spordirajatistele ei ole sportimise keeldu rakendatud, sellegipoolest on väga oluline, et inimese järgiks terviseameti kehtestatud nõudeid ja spordirajatise kodukorda.

Spordirajatis on koht, kus viiakse läbi treeninguid, tehakse sporti. Olgu selleks staadion, palliväljak, skatepark, jõulinnak, mõni muu spordirajatis või -rada, kehtivad rajatise kasutamisel kodukorra eeskirjad ja heaperemeheliku suhtumise põhimõte.

Tuletan veelkord meelde, et spordirajatise kasutamisel tuleb järgida:

- terviseameti kehtestatud nõudeid;
- heaperemeheliku suhtumist spordirajatisse;
- spordirajatise kodukorda.

Kodukord tähendab muuhulgas, et spordirajatisel on keelatud viibida alkoholi, narkootiliste ainete mõju all. Spordirajatise territooriumil on süüdistamine keelatud. Spordirajatist kasutama minnes on keelatud võtta kaasa alkoholi, narkootilisi ained, klaaspurke või teisi kergesti purunevaid ning vigastusohulikke esemeid ja seal tuleb hoida puhtust. Spordirajatisel on keelatud viibida koerte ja teiste koduloomadega.

Oleme aktiivsed. Hoiame oma tervist ja spordirajatisi, järgides kehtestatud nõudeid.

TERJE TOOMINGAS
Saue Spordikeskuse juhataja

Kredex avas lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvooru

KredEx avas 12. aprillil lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvooru, mis on avatud kuni 31. maini 2021.

SA KREDEX

Toetus on suunatud madala sissetulekuga peredele, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast (kaasa arvatud) last ja kes moodustavad ühise leibkonna. Toetussumma on kuni 10 000 eurot.

Kolme- ja neljalapseline pere, kellele on eelnevalt ühe korra kodutoetust eraldatud, saab teistkordselt toetust taotleda 5000 eurot. Viie- ja enamalapseline pere, kel-

lele on eelnevalt ühe korra kodutoetust eraldatud, saab teistkordselt taotleda 10 000 eurot.

Toetust saab taotleda:

- eluruumi ostmiseks, kui perel puudub isiklikku omandisse kuuluv eluruum või kui see ei vasta tänapäevastele elamis- tingimustele. Ostetava eluruumi ostuhind ei tohi olla suurem kui viiekordne toetussumma. Eluruumi ei tohi osta leibkonnaliikmelt või temaga otse- või küljjoones su-

guluses olevalt inimeselt; • ehitamisega seotud tegevusteks, kui leibkonna omandis olev eluruum ei vasta tänapäevastele elamis- tingimustele. Ehitamise all mõeldakse taotleja või tema kuni 15-aastase lapse omandis oleva eluruumi renoveerimist, ümberehitamist, laiendamist, püstitamist, tehnosüsteemide või – võrkude rajamist, muutmist või asendamist, tegevuste elluviimiseks vajaliku ehitusprojekti koostamise ning omanikujärelevalvega soetud kulude katmist. Ehitusprojekti koostamise kulu on abikõlblik 20% toetussummast.

Taotluse saab esitada KredExi e-teenuste kesk-

konnast või e-posti teel aadressil toetused@kredex.ee (dokumentide allkirjastamiseks on vajalik digitaalse allkirjastamise võimalus). Taotluse saab esitada ka paberil posti teel aadressile „Kodutoetus“, SA KredEx, Hobujaama 4, Tallinn, 10151.

Info taotlemise tingimuste ja taotluste esitamise kohta leiuate KredExi kodulehelt kredex.ee/et/kodutoetus.

Täpsustavate küsimuste korral võtke palun ühendust kodutoetuse halduritega: Kersti Saar, telefon 667 4109; Anu Holmberg, telefon 667 4110; Aire Oolup, telefon 667 4120. Kodutoetuse e-post on toetused@kredex.ee.

Miks selline meeldetuletus?

Lehelugejal võib tekkida küsimus, et milleks selline meeldetuletus? On ju väljatoodud reeglitest kinnipidamine elementaarne. Kuid võta näpust.

Saue linnas on koeraomanikke, kes on leidnud, et omi lemmikuid on mugav jalutada-jooksutada kooli staadionil või multifunktsionaalsel aiaga piiratud palliplatsil noortekeskuse juures.

Viisaka ja hästikasvatatud koera jaoks on aga jalutuskäigu üks osa asjal käimine. Paraku ei saa lemmik aru, et staadion või palliplats pole koht, kus jalga tõsta või kükitada.

Sellest võiks aru saada koeraomanik, sest mõni minut hiljem tuleb samasse kohta, kus loom end kergendas, mängima-treenima suurem või väiksem laps, kes sõna otseses mõttes kättpidi väljaheitega reostunud pinnale sattub.

Teisalt ei taha inimesed mõista sedagi, et spordiplatsid, alkohol ja klaastaara omavahel kokku ei käi.

TOIMETUS

Anname au!

Eesti Naiskodukaitse üllas soov on, et kõik Eestimaa omavalitsusjuhid kannavad veteranipäeval, 23. aprillil, sinilille.

Saue vallas ehib sinilill abivallavanema Riho Johansoniga kuue revääri, sest Riho võttis valla esindajana vastu Saue naiskodukaitsetelt Ruth Pääsukeselt ja Monika Lindströmilt (pildil) karbi 50 sinilillega. Saue vald annetas veteranide toetuseks 100 eurot.

Sinilille kampaaniat viib läbi Eesti Vigastatud Võitlejate Ühing koostöös naiskodukaitsega.

Kandes sinilille, näitame toetust Eesti riigikaitsele ja seda, et veteranid on meie riigile ja rahvale olulised.

Üle 3000 mehe ja naise on käinud välismissioonil ja seisnud Eesti julgeoleku eest.

Tänavu kevadel aitavad sinilille sümbolika müügist kogutavad annetused lisaks veteranide spordi- ja õppetegevuse toetamisele ka Narva haiglat soetada vajalikke seadmeid, MTÜ-l Peaasjad jätkata tegevust vaimse tervise edendamisel, Viljandi linnal rajada väljõusaali ja Eesti Invaspordi Liidul arendada erivajadustega inimeste sporti.

GEA LIBIK

Naiskodukaitse Saue jaoskonna esinaine

Saue linna sünnipäev ja kohvikutepäev tuleb taas!

Juba 29. augustil saame ühiselt tähistada Saue linna 28. sünnipäeva. Nagu traditsiooniks on kujunenud, on ka sel aastal avatud kodukohvikud, toidutänav ning õhtul peetakse maha üks korralik pidu elava muusikaga.

Kuna selle aasta suveks on planeeritud Keskuse pargi ja selle ümbruskaudsete tänavate remont, siis toidutänav on seekord Pärnasalu tänaval. Toidutänavale saab registreerida 31. juulini aadressil <http://bit.ly/toidutänav>.

Kodukohvikute registreerimine toimub samuti 31. juulini aadressil <http://bit.ly/kodukohvikud>.

Õhtusel sünnipäevapeol Saue jaanituleplatsil on peaesinejaks ansambel KRUUV, kes rõõmustab publikut kontserdiga kell kaheksa. Jaanituleplatsile tasub kohale tulla aga varakult, sest juba kella kuuest on seal toimumas põnevad tegevused.

Kui aga oled ise andekas laulja, tantsija või pillimängija, siis püüame sel aastal kõigile linnaruumis esinemiseks võimaluse leida. Esinejad saavad end 30. juunini registreerida aadressil <http://bit.ly/esineja>. Sünnipäevapidu ja kohvikutepäeva korraldab Saue kultuuri- ja huvikeskus. Lisainfo saamiseks võib alati kirjutada kohvikud@sauekultuur.ee. Näeme juba 29. augustil!

MARLEEN VITSUT
kultuurijuht

Üks naine, mitu ametit - Liivi Ermas

Meie vallas elab palju andekaid inimesi. Üks neist on Liivi Ermas.

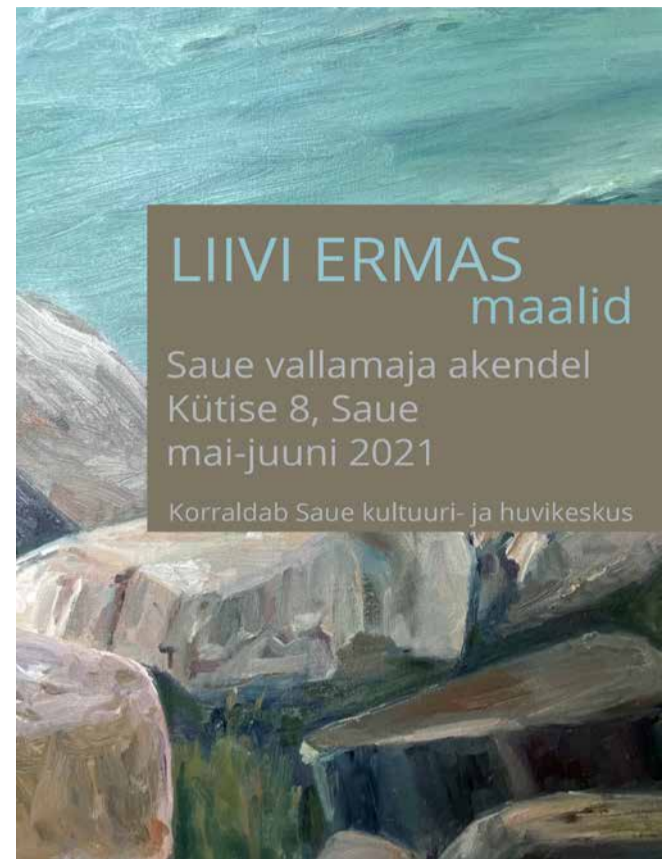
MARLEEN VITSUT
kultuurijuht

Liivi on nagu Hunt Kriimsilm üheksa ametiga: ettevõtja, juustumeister, marketingi spetsialist, kunstnik, ema, aktiivne kogukonna liige ja palju muud. Tema Nõmmiku talu imemaitsvad juustud on tuttavad pea kõigile sauevallakatele.

Ermase pere on oma kodukandis tunnustatud ja aktiivne kogukonna liige ning Liivi ise Kibuna külavanema asetäitja.

Naise mitmetest tegevustest ühega, maalikunstiga saab juba maikuus Saue vallamaja akendel tutvuda. Näitusel on üles seatud õli- ja maali loodusest ja inimestest.

Liivi ise kirjutab oma kunstnikuteekonnast järgmiselt: „Õppimine, enda piiride katsetamine ja keskendumine hetkele aitab minu jaoks muuta maailma veidi paremaks paigaks. Kunstniku diplomit mul ette näidata ei ole, kuid maalimine, joonistamine on saanud mind läbi elu. Viimased viis aastat naudin kõige rohkem naturist maalimist: portreesid, figuure, loodust. Olen tänulik erakordselt inspireerivatele õpetajatele ja suunanäitajatele: skulptor Külli Tammikule, keraamik Merike Christensenseni, maalikunstnik Aapo Pukkile.“ Liivi Ermase maalinäitus on Saue vallamaja akendel (Kütise 8) üleval maist juuni lõpuni.

Kes selle tamme istutas?

Eestile tehtud kingitused pakuvad silmailu, vaheldust ja tegevust ka täna ning edaspidi.

EVELIN POVEL
EV100 igas külas korraldaja Saue linnas

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamise pea kolmeaastane aeg sai ümber vahetult enne, kui algas uus, nüüd juba üle aasta väldanud reaalsus – elu ja kohanemine koroona- ja olgugi, et tänases argipäevas jääb oluliselt vähem

ruumi meelelahutusele ja teineteisega koosolemisele, on meid kogukondades ümbritsemas mitmed püsivad märgid, mis meenutavad just seda EV aastasaja vahetumist.

„EV100 igas külas“ egiidi all tehti endile kingitusi enam kui 600 paigas üle Eesti. Nõnda oli see ka Saue valla külates ja kogukondades. Kahtlemata pakuvad Maidla rahvale senini rõõmu kevaditi pesakastidesse saabuvad linnud, Äasmäel nauditakse kirsipuude õitsemist, Tuulas-Pällus nopitakse suviti pärnaõisi, Laagri inimesed naudivad võimalust veeta aega Tee- ja Mandi pargis. Oma olulised tähistused on Turbas, Ruilas, Mõnustes, Nissis, Ellamaal ja Lehetus.

EV100 Saue linnas

Saue linn tähistas EV100 sünnipäeva iga-kevadise folklooripeoga Saue Sõlg 26. mail 2018 ja jaanituleplatsi serva istutati viis tamme- ja kaskapuud. Tänu kumardusena kõigile Saue kandi inimestele, kes hoidnud ja edasi viinud siinset pärandit: koorilauljatele, rahvatantsijatele ja pillimängijatele, Saue kompanii kaitseliitlastele ning kultuuri- ja ajalootraditsioonide kandjatele. Tammesid olid istutamas mitmed sauelased, kel siinsesse pinnasesse jäetud olulised jäljed neis valdkondades.

Sitked ja sihvakad tammeistikud on kasvukohas kenasti kohanenud, paesest pinnasest hoolimata sirutanud juurestiku sügavale maapõue ja vaikselt-vaikselt

küünitamas rohetavaid oksakesi päikese poole.

Asjaosalistele ja peokülalistele meenutavad puud ehk elavaltki toda päikeselise kevadpäeva kolme aasta eest, ent ajapikku hakkab segamini minema, kes millise puu istutas.

Nõnda sai iga tamme- ja kaskapuul sel kevadel enda juurde messingplaadi, mis meenutab, millal ja kelle auks puu istutatud.

Laululava poolt päikesella suunas kasvavad Kaitseliidu Saue malevlaste tamm, pillimängijate, koorilauljate ja rahvatantsijate tammed ning pärandihoidjate tamm. Kasvagu need tammed sama tugevaks ja vastupidavaks, kui on tammiku vanimad, pea 400-aastased puud.

Emad on oma lastele päike, kuu ja tähed

Inglise keeles on toredad väljendid „Armastan sind kuuni ja tagasi“, „Oled täht mu taevas“. Emad on oma lastele päike, kuu ja tähed.

EDE TEINBAS
Saue kultuuri- ja huvikeskuse juhataja

Sel aastal jäävad kahjuks emadepäevakontserdid ära, lasteaiades ja koolides üllatusi meisterdada on keeruline, aga võimalusi emasid tänada on ju ikka.

Saue kultuuri- ja huvikeskus kutsub peresid osalema emadepäevale pühendatud kriidijoonistuste konkursil.

Võta kriidid, tule õue,

joonista oma emale üks kaunis pilt ja jaga seda teiste vallaelanikega. Ütleme emale „Aitäh!“.

- Joonista, pildista ja saada oma pere töö aadressil info@sauekultuur.ee hiljemalt 2. maiks.
- 3.-9. mail esitleme töid Saue kultuuri- ja huvikeskuse FB lehel ja toimub rahvahääletus.
- Peaaühinnaks on Saue Sakurastudio kinkekaart.

Näidispildi joonistas Margot Õunapuu.

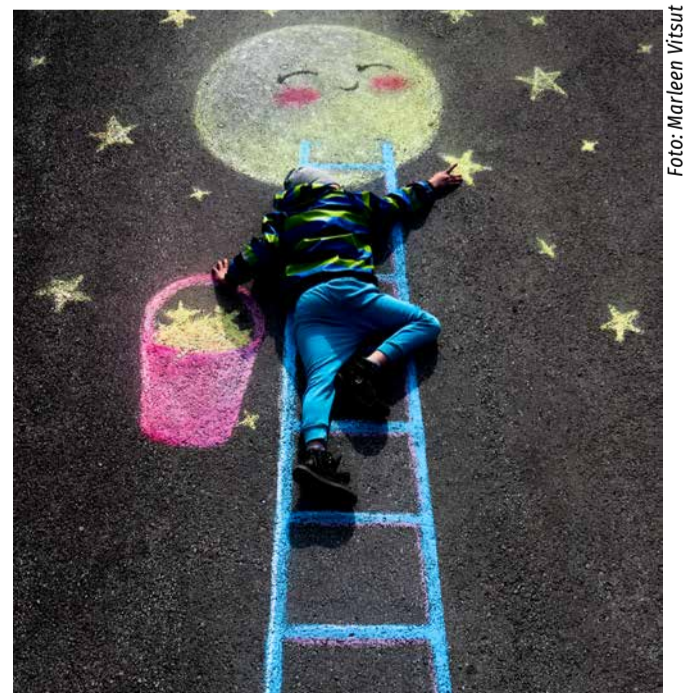

Foto: Marleen Vitsut

Tänu eesliinitöötajatele

7

Nr 8 / aprill / 2021

Saue Vallat

Maailma tervishoiuorganisatsioon (WHO) kuulutas 2021. aasta taas tervishoiu- ja hooldustöötajate aastaks. Praeguse olukorra tõttu teen suure kummarduse kõigi meditsiinitöötajate ees. Just seepärast, et nad vastu peaksid ja end väärtustatuna tunneksid. Ja seepärast, et nad seavad eriolukorras enda ja pere elu ohtu igal päeval, sest viirus ei vali ja haiguse kulgu ette ei tea.

TIINA UMBSAAR

Kui paljud meist on küsinud neilt, kuidas neil või perel läheb, kuidas nad hakkama saavad. Pereõdede ja -arstide töömaht on kasvanud kriisi ajal väga suureks, sest ka teised haigused ja haiged pole ju kuhugi kadunud.

Meditsiinitöötaja amet eeldab kõrget empaatiavõimet. Haiglates kindlasti ka head füüsilist ja psüühilist vastupidavust. Oluline on oskus astuda „teise inimese süssidesse“, olgu selleks patsiendi lähedased või patsient ise.

Töötades igapäevaselt lasteaiarühmas 8 tundi maskis, võib vaid kaasa tunda haiglate personalile, kes töötavad kogu vahetuse kaitseriietuses, ja haiglaõdedele, kes praeguse töökoormuse juures saavad vaid ühe puhkepäeva kuus. Kui paljud meist peaks vastu sellisele koormusele?

Minu teadliku elu kokku puudet meditsiinalvaldkonna esindajatega on olnud vaid positiivsed, seda alates sünnitusmajast hambaarstideni välja.

Ideaalne on olukord, kui arstist saab justkui sinu perele pikaks ajaks. Tekib usalduslik suhe ja alati on pärast visiiti hea enesetunne, sest muret on kuulda võetud ja sellega arvestatud.

Ideaalne on olukord, kui vähemalt keegi tervisekeskuse töötajatest on kohalik elanik. Turba aleviku murekoht selles valdkonnas tekkis, kui tervisekeskusest lahkus töölt Vaike Karbus, kes oli alati inimestele kättesaadav jõu või nõuga. Talle võis alati helistada või abi paluda, aga kui abi on kilomeetrite kaugusel ja arst sulle täiesti võõras inimene, siis selline abi on kättesaamatu ja kauge.

Lisaks tundis Vaike pika tööaja tõttu peresid, vanemaid, lapsi ja laste terviseprobleeme.

Tiina Saun – Turba Medicumi pereõde

Pärast Vaiket tuli tükk tühja maad, aga nüüd on pereõdeks omakandi noor naine Tiina Saun, kes on käinud Turba koolis ja töötab põhitööle lisaks ka kooliõena.

Tegemist on rahuliku, hooliva ja sõnapidava inimesega. Tema jaoks on tõesti iga inimene oluline ja

kui on kasvõi nädalavahetusel abi vaja, on ta nõus abi pakkuma ja andnud hädaliste õiguse endale helistada. Kõik, kellega olen tema suhtumisest inimestesse ja nende muredesse rääkinud, on meie pereõde vaid kiitnud.

Inimesed valivad tihti ameteid millestki lähtuvalt, kas eeskujust, vajadusest rohkem teada saada, soovist aidata või otsitakse hoopiski uut väljakutset enese proovile panemiseks. Uurisigi Tiinalt, kuidas tema sellise vastutusrikka ametini jõudis.

Tiina lõpetas Turba gümnaasiumi 2011. aastal, misjärel alustas õpinguid Tallinna tervishoiu kõrgkoolis õenduse erialal. Ta lõpetas kõrgkooli 2017 ja samal aastal pakuti talle pereõde kohta Turba Medicumis.

Ametini jõudmisest räägib Tiina, et lapsena meeldis talle väga mängida arsti.

„8. klassis sain aimu emaga koos tööl kaasas käies haiglatööst ja pärast 9. klassi lõpetamist pakutigi tööd haiglasse abilisena. Inimeste eest hoolitsemine meeldis mulle ja sain tunda end vajalikuna,“ meenutab Tiina.

Esimese esmaabi õppetunni sai ta venna sõbra katkist jalga sidudes ja haava hooldades kuni selle paranemiseni, mis tekitas hea tunde, sest oli saanud tööga hästi hakkama.

Oma esimesteks eeskujudeks peab Tiina haiglas pühendunult töötavaid õdesid ja praktikajuhendajaid.

Kui rääkida vanematest täiendkoolitustest, peab Tiina kõige mahukamaks kliinilise farmakoloogia koolitust pereõdedele. Lisaks on ta läbinud erinevaid koolitusi, mis puudutavad laste ja eakate tervist, hügieeni. Sellel kevadel on tal plaanis osa võtta abivahendite koolitusest.

Turba Medicumi registris on 1500 inimese ringis. Eestis on eesmärk 70% elanikkonnast vaktsineerida, selle on endale sihiks võtnud ka Turba Medicum. Nimistust on kõik vanemad kui 80-aastased, kes on soovi avaldanud, vähemalt esimese doosi kätte saanud.

Tiina tööpäevad tänava on olnud pikemad eelkõige vaktsineerimiste tõttu. 2020. aasta kevadel oli esimesel nädalal iga päev üle-

Turbas on pereõeks omakandi noor naine Tiina Saun, kes lisaks põhitööle töötab ka kooliõena.

On asju, mis lakkavad, lagunevad, lahtuvad, lahustuvad, ja on asju, mis seda mitte ei tee. Üheks selliseks asjaks, millel on jääv väärtus, on heategu (Doris Kareva).

tunde.

„Rohkelt on telefonikon-takte, sest inimeste jaoks on olukord uus ja tuleb pikalt selgitada, mis ja kuidas. Ja vahel lausa mitu korda, ei saa ju inimest hädas üksi jätta. Mulle teeb eeskätt muret hoolimatus enese ja teiste suhtes. Ja ka haiglas töötavad õed juba inimvõimete piiril. Loodan, et neil ikka jätkub jõudu lõpuni vastu pidada,“ mõtiskleb Tiina, mida koroonaga on kaasa toonud.

Tiina on pidanud viiruse tõttu tegema muudatusi ka oma töös ja töökorralduses. Muudatused on tekkinud just vaktsineerimiste tõttu, mis hõlmab päris suure osa päevast, mistõttu ongi häiritud töö kas kooliõena või isegi tavapärane retseptipikendamise.

Kuigi mõnikümne patsiendi on süstimiste tõttu juurde tulnud, võtab Tiina õpetajate vaktsinatsiooni kooliõde tööna.

Kodanikualgatus PAI

Kodanikualgatus PAI abil saame kõik ulatada abikäe, et rohkem meditsiinitöötajate tööd väärtustada.

Kampaania algatajad valisid PAI kaartide jagamiseks koostöö Eesti Õdede Liiduga (EÖL) põhjusel, et tegemist on Eesti ainukese eriala- ja kutseühinguga, kus seistakse igapäevaselt õdede ja hooldustöötajate pädevuse, arengu, koolituste, töötingimuste, õiguste ja vastutuse eest.

EÖL-i liikmetest saavad PAI kaardi töötavad liikmed, õppejõud ja üliõpilased, kes on pandeemias rakendatud ükskõik millisel tervishoiu tasandil: haiglas, kiirabis, perearstikeskuses,

koduõenduses, üldhooldekodus.

PAI kaarte saavad õed ja hooldustöötajad kasutada algatusega liitunud turismi-, kultuuri- ja meelelahutusettevõtete üle Eesti selle aasta lõpuni, võttes aja maha tööst ja muredest pisikeseks puhkuseks.

Eestis on õdesid ja hooldustöötajaid ligi 17 000 ja

neid on ikka liiga vähe. Kui paljudeni me jõuame, sõltub meie kõigi panusest, sest PAI on kodanikualgatus: reaalne, silmale nähtav ja käega katsutav tänuavaldus õdedele ja hooldustöötajatele, kes hoolitsevad meie tervise eest ja võitlevad pandeemias meie elude eest, tehes oma tööd peamiselt nähtamatult.

Igaüks saab annetada

PAI algatuse partner on SA Kuressaare Haigla Toetusfond, mis konverteerib annetuse teenustasu võtmata edasi PAI kaartideks.

Coop Pangas on avatud

SA Kuressaare Haigla Toetusfond eraldi arveldusarve EE824204278618211200, kuhu annetust tehes lisage märksõna "PAI".

Koostöös Teliaga on avatud annetustelefonid 9000105 (annetus 5 eurot) ja 9000110 (annetus 10 eurot).

Kui soovid annetuse tegemisel jääda anonüümseks, märgi see info kindlasti maksekorraldusel.

PAI annetused on oodatud kuni 1. juunini 2021. Kaartide jagamine on planeeritud mais ja juunis ning nende kasutamise periood on 1. juunist kuni 31. detsembrini 2021.

Nissi Põhikool on armas, kaasaegse õpikeskkonnaga maakool Saue vallas, Lääne-Harjumaal. Asume õdusas looduskeskkonnas ning meil on hea ja kiire rongiühendus Tallinnaga.

OOTAME 2021/2022. ÕPPEAASTAST OMA MEESKONDA

KUNSTI, KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE ÕPETAJAT

SOBIV KANDIDAAT NAUDIB TÖÖTAMIST ÕPILASTEGA JA ON:

- algatusvõimega, vastutustundlik ja koostööaldis,
- avatud uuendustele,
- vajaliku kvalifikatsiooniga,
- valmis olema klassijuhataja ja ringijuhendaja.

OMALT POOLT PAKUME:

- avatud, paindlikku ja kaasaegset töökeskkonda,
- motiveerivat töötasu,
- võimalust rakendada oma ideid,
- enesearendamise võimalusi ja toetavat ning sõbralikku meeskonda.

KONKURSIL OSALEMISEKS ESITADA JÄRGMISED DOKUMENDID:

- soovialgatus ja motivatsioonikirjeldus,
- elulookirjeldus, sh töö- või teenistuskäik,
- ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad,
- muud dokumendid, mida kandidaat peab oluliseks.

Dokumendid palume saata hiljemalt 10. maiks 2021 meile annely.ajaots@nissikool.ee või aadressile Nissi Põhikool, Nissi tee 33, Saue vald, 76202 Harjumaa.

Täiendav info telefonil 608 7129 või 528 1428 (direktor Anneli Ajaots).

Midrimaa matkas Pariisi

Saue lasteaid Midrimaa alustas 1. aprillil uut ja huvitavat ühistegevust: otsustati teha midagi koos, hoidudes samas eraldi, ja sammuda kevadesse.

Et päriselt reisimine on täna probleematiiline, langes otsus virtuaalselt Pariisi kõndida, väljakutseks liikumine, sammud ja kilomeetrite kogumine.

Kõik töötajad panid ühisesse tabelisse kirja igapäevaselt läbitud kilomeetrid jalutamise, jooksmise, rattasõidust või ujumisest, rulatamisest ja rulluisutamise.

Kilomeetrite kogumiseks on võimalusi

palju: põnev ja mänguline geopeitus, läheduses asuvad matkarajad, teekond tööle ja koju, orienteerumine. Krista, kes tegeleb aktiivselt orienteerumisega, valmistas selle tarbeks Saue linnas orienteerumise plaani piltide ja kaardiga.

Midrimaalased registreerusid ühiseks virtuaalmatkaks väga aktiivselt, viie päevaga sai läbitud 345 kilomeetrit. Jõuti Läti-Leedu piirile.

Põnev matk tõi niisuguse kiiruse jalgadesse ja uusi liitujaid. Nagu linnutiivul läbiti kahe järgmise päevaga Leedu ja jõuti Poola. Nädalaga sai läbitud 811, kahe nädalaga 1700 kilomeetrit. Poola jäi mängleva kergusega selja taha, tee viis edasi Saksamaale Magdeburgi ja Düsseldorfile poole.

Pariisi on Saueelt 2602 km. Kuigi esialgu tundus teekond päris pikk ja heidutatav, siis nüüd tahaks retke pikendada, sest meeskond hoiab rohkem kokku ja on ühtsena ühise saavutuse eest väljas. Pole tähtis, kas liigutakse vähe või palju, iga kilomeeter on panus ja aitab tulemuse saavutamisele kaasa.

17 päeva pärast matka algust oli sihini jäänud veel vaid umbes 500 km. Plaane edasiseks on mitmesuguseid. Kuigi esialgne kava oli jõuda Pariisi, on nüüd tekkinud mõtteid sealt ka samamoodi liikudes tagasi tulla või teha ring Euroopas või hoopis ette võtta ümbermaailmareis.

AGNE ASTEL-RANKLA
terviseedendaja

„TV 10 olümpiastarti“ on 50-aastane

Noorte kergejõustiku vabariiklik võistlussari „TV 10 olümpiastarti“, mille finaolvõistlustele pääsevad eelvõistluste parimad, kannab algaval hooajal juubelihõngulist sünnipäevanumbrit.

Meie valla koolidest on finaali jõudnud Ruila, Kernu, Ääsmäe, Nissi ja Turba ja Saue.

Kehalise kasvatuse õpetajatest tahame tänada Ester Legonkovi, Kelli Kvarntrömi ja Kristjan Küttist, kes on osalenud edukalt vabariiklikel finaolvõistlustel. Harjumaa võistlustel on alati kaasa löömas Sirje Raud Kernu põhikoolist.

Võistlussarja mitmevõistluste võitjad läbi aegade

I koht: Ksenija Balta 1998, 1999, 2000; Uku Jürjendal 2001; Marta Ründva 2019

II koht: Ain Kauler 1986; Andre Simovart 2002

III koht: Joel Joa 1984; Pille Kompus 1988; Madis Loorents 2005; Karl Joann Jürimaa 2013; Marta Ründva 2020.

Põhiline arvestus sarjas toimub koolide vahel, arvesse läheb neli paremat tulemust erinevatest vanusegruppidest.

Meie valla koolidest on võidurõõmu maitsnud Ruila põhikool aastatel 2003 ja 2004, Kernu põhikool 2001 ja Saue gümnaasium 2013. Kernu põhikool on lisaks kolmel korral tulnud teiseks - 1998, 2003, 2005 - ning kahel korral kolmandaks: 1993 ja 1999. Nissi põhikool on saavutanud teise koha 2000. ja 2001. aastal ning Ääsmäe 2002. Samal aastal oli Ruila põhikool kolmas. Kolmandaks on tulnud veel Turba 2008 ja Ääsmäe 2013.

Võistlejate enamiku treener on olnud Ester Legonkov ja seda üle 20 aasta. Loodame Estri kasvandikelt jätkuvalt häid tulemusi.

Käimas on võistlussarja 50. hooaeg. Pandeemia tõttu on võistlust kogu aeg edasi lükatud. Kahjuks lööb sel korral meie vallast kaasa ainult Ääsmäe põhikool. Loodame, et nad hoiavad algaval hooajal Saue lippu parajal kõrgusel ja soovime edukaid starte!

KALJO PÕLDARU
Kernu piirkonna spordijuht

Huvitav, kas kirja läksid kümnel jalal läbitud kilomeetrid?

Foto: erakogu

Koroonakevad kutsub loodusesse matkama, orienteeruma, geopeitust mängima

„See aasta tuleb kevad teisiti, tiu-tiu! ja teisiti,“ luuletas Henrik Visnapuu. Meil on teisiti tulnud juba teine kevad ning see on pannud kastist välja mõtlema asutusi, organisatsioone, külaselte ja klubisid – mida inimestele pakkuda, et vaim ei närtsiks ja ihu nõdraks ei muutuks.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauvald.ee

Et tubaseid tegevusi, distantsõpet ning eneseisolatsiooni on olnud küll ja veel, ootavad kõiki meid üle valla vahvad matka- ja orienteerumisarjad: Saue, Laagris, Vanamõisas, Maidlas, Ääsmäel, Tuulas ja Riisiperes. **Info võimaluste kohta on koondatud valla veebilehele aadressil sauevald.ee/matkama.**

Külaseltside ning Saue kultuuri- ja huvikeskuse koostöö

Saue kultuuri- ja huvikeskuse juhataja Ede Teinbas lubab, et nende poolt on olemasolevale neljale matkasarjale lisandumas üsna pea veel viis, kui kõik kulgeb plaanipäraselt.

Radadel tuleb leida vastuseid küsimustele, teha fotosid. Kui paned vastused kirja ja teele, osaled auhinnaaloosides.

Vanamõisas ootab kõiki kevadine matkaseiklus 9-kilomeetri pikkusel rajal. Raja ja küsimused on koostanud Eero Kaljuste.

Maidlas saab seigelda kaunil loodusrajal, mille

kolmel kilomeetril on kümme põnevat punkti. Mõnes neist tuleb teha foto läbitud kohast, teistes panna tähele ja vastata küsimustele. Raja ja küsimused on koostanud Ene ja Margit Mitt.

Tuulaga saab tutvuda põneval 7,2 km pikkusel matkarajal, kus leiab 18 huvitava infoga punkti, kus peab tekstist välja noppima vastused esitatud küsimustele. Raja ja küsimused on koostanud Külli Vapper ja Tiivi Käbal.

Mida Tuulas veel teha saab? Viljapuuaia talu külalustus ja möisaekskursioon tuleb eelnevalt kokku leppida tel 534 16827. Ka Alpakafarmi külalustus tuleb pererahvaga eelnevalt kokku leppida tel 508 6286.

Laagri kandis saab seigelda ja tutvuda geopeituse mänguga. Esimesest punktist viimasesse on orienteeruvalt 3,8 kilomeetrit. Sõltuvalt, kui kiiresti peidetud „aarded“ leiad, kulub aega kokku 2-3 tundi. Rajal on 6 aaret, mida saad logida, ning üks asukoht boonuseks (Laagri kultuurikeskuse ja Laagri tervisekeskuse vahel), kus saad Pokuga pilti teha.

Orienteerumisklubi Saue Tammed

Klubi paigaldas Saue linna 16 orienteerumise kontrollpunkti, virtuaalne start ja finiš on vallamaja ees. Kaart: Johannes Tasa. Rada: Lauri Malsroos. Piltlegendid: Krista Terno.

Anname au!

Sinilille rada kulgeb Turba ja Riisiperes raudteejaama vahelisel alal. Raja pikkus on orienteeruvalt 22 km. Soovi korral saab kasutada virtuaalselt giidi ja osaleda viktoriinis. Veteranidele auks korraldatud toetusretk on avatud terve aprilli. Rajal saab tutvuda kohalike vaatamisväärsuste ja ilusate maastikega: Kolju kuristik, Nurme ja Ellamaa raba.

Raja autor on Mauno Reinmann, Nissi Noorte Kotkaste pealik ja Nissi kooli huvijuht.

Filmitemaline orienteerumismäng Saue linnas

Kuivõrd mälumängude korraldamine on hetkel pausil, otsustas Andrese Mälumängud kutsuda sauelased värskesse õhku liikuma.

Et liikumine põnevam oleks, on see seotud ühe lõbusa filmitemalise vikto-

riiniga „Väike filmiseiklus värskes õhus“. Mäng sobib suurepäraselt kogu perele, et teha koos üks mõnus jalutuskäik või rattaring. Raja ja küsimused koostasid Kelli Kõlvere ja Andres Kaarmann.

Saue jalgpalliklubi

Saue jalgpalliklubi võttis orienteerumismängu kasutusele kohe, kui piirangud kehtestati, ja pakub 15. märtsist treeninggruppidele iga nädal muudetud orienteerumisarada nii Saue kui Ääsmäel, et kogukonnal oleks sportlikku meelelahutust ajal, mil trenne tavapärasel kujul läbi viia ei ole võimalik.

Mäng on lihtsalt üles ehitatud. Iga nädal saab kogukond meili teel esimese punkti asukoha. Iga punkt viib järgmise juurde. Igast punktist saavad mängijad ühe sõna, mis kokku moodustab lause. Laused on kõik kas mõne kuulsa jalgpalluri või muu kuulsa inimese tsitaadid ehk siis spordist. Et mäng pakuks sportlikus mõttes väljakutse, jagab klubi kiirematele ka sümboliseid auhindu, mis lisab kindlasti hasarti.

Tagasiside on olnud positiivne. Iganädalaselts on saadetud vähemalt 50 tulemust. Klubi on täheldanud, et väga palju on neid lapsevanemaid ja lapsi, kes soovivad läbida raja väljaspool arvestust ehk tulemust teele ei pane.

Treener Algis Kelder aga ütleb kõige selle toreda juures, et asja kurb pool on aegajalt kellegi kuri käsi, mis kipub punktidesse pandud lehti maha kiskuma, mis paraku on rikkunud nii mõnelgi puhul kellegi tulemuse.

SAUE VALLA MATKASARI

MAIDLAS ON MÖNUS!

10. APRILL - 24. JUUNI 2021

MATK-FOTOJAHT MAIDLAS

RAJAMEISTRITE ENE JA MARGIT MITT 3 KM PIKKUNE MATKARADA

PÕNEVAD ÜLESANDED JA AUHINNALOOS

TÄPSEM INFO FACEBOOKIST @SAUEKULTUUR

KORRALDAB SAUE KULTUURI- JA HUVIKESKUS KOOSTÖÖS MTÜ MAIDLA KÜLASELTISGA

SAUE VALLA MATKASARI

17. APRILL - 24. JUUNI 2021

TUTVUSRETK TUULAGA

RAJAMEISTRITE KÜLLI VAPPER JA TIIVI KÄBAL 7,2 KM PIKKUNE MATKARADA

PÕNEVAD KÜSIMUSED JA AUHINNALOOS

TÄPSEM INFO FACEBOOKIST @SAUEKULTUUR

KORRALDAB SAUE KULTUURI- JA HUVIKESKUS

SAUE VALLA MATKASARI

2. APRILL - 24. JUUNI 2021

KEVADINE MATKASEIKLUS VANAMÕISAS

RAJAMEISTER EERO KALJUSTE 9 KM PIKKUNE RADA

PÕNEVAD KÜSIMUSED JA AUHINNALOOS

TÄPSEM INFO FACEBOOKIST @SAUEKULTUUR

KORRALDAB SAUE KULTUURI- JA HUVIKESKUS KOOSTÖÖS MTÜ VANAMÕISA KÜLAGA

Kõik, millesse usud, on võimalik!

14. aprillil toimus Saue Gümnaasiumis 7.-12. klasside õpilastele inspiratsioonipäev „Kõik, millesse usud, on võimalik!“

HEIDI KALDLAUR
huvijuht
ANU PÄRN
tugiteenuste juht

Oleme elanud juba aasta heitlikes oludes, mis on räsitud vaimu ja surub oma raskusega maadliki, kuid õppeaasta lõpuni on veel omajagu minna. Väga paljud üritused on koolis ära jäänud või edasi lükatud, nii ka sügisel toimuv karjääripäev.

Otsides lahendust, mida ja kuidas teha, jõudsim me mõttele astuda karjäärist samm edasi ja pakkuda läbi erinevate lugude ja kogemuste uut teadmist, mõistmist ning julgustada noori ka rasketel aegadel endasse uskuma ja õpinguid jätkama. Kaasasime erinevate alade väljapaistvaid ja tegusaid inimesi, kes olid valmis ajale kohaselt tegema veebietekannet või töötuba.

Inspiratsioonipäeval oli eesmärk paigas, kõik ülejäänud lülid selgusid tegevise käigus. Panime paika kuupäeva ja liikusime päev korraga eesmärgile lähemale.

Meie mõttega tuli kaasa 15 inimest, kes oma elus kogunud kannapöörded, edu ja sammhaaval eesmärkideni jõudmist olid valmis õpilastega jagama.

Ja kõik need inimesed, oma ala tipptegijad, jagasid ehedalt oma elu ja näpunäiteid kooliperega täiesti tasuta!

Inimesi, kes olid valmis panustama, oli rohkemgi, kuid kahjuks ei sobinud kõigile hetkel ajaliselt. Sügisel plaanime uuesti inspiratsioonipäeva korraldada ja meil on rõõm, et mitmed, kellele nüüd kuupäev ei sobinud, on valmis sügisel noorte ette tulema.

See, kui avatult ja innustunult inimesed kutsed vastu võtsid ja kaasa mõtlesid, andis meile korraldajatena energiat juurde.

Ülevaade esinejatest ja teemadest

- Mis saab unistustest? **ILMAR RAAG** (filmi- ja telemees, TÜ vabade kunstide professor)
- Meedia - mu arm! Takistuste kiuste eesmärgini. **INGRID VEIDENBERG** (ajakirjanik, ajakirja Kroonika peatoimetaja)
- Kuidas teha mitte mildestki midagi ehk kust ko-

hast alustada? **MARTIN BRISTOL** (Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia ettevõtluskonsultant)

- Iga takistus on võimalus. **TOM RÜÜTEL** (töandjate nõustaja Eesti Töötukassas)
- Kõik, millesse usud, on võimalik. **MEELIS KUKK** (Tallinna Lastekodu juht)
- Iga uskumise taga peab olema väike pingutus. **KATRIIN EVER** (vilistlane, erakorralise meditsiini õde)

- Kuidas oma ettevõtte idee ellu viia? **KRISTEL KRUUSTÜK** (Testlio asutaja)

- Kosmetotehnika seminar. **JAAN PRAKS** (Aalto ülikooli doktor)

- Lifeplanning praktikas ehk eesmärkide seadmine ja nende saavutamine. **SIGRID HÄNNI** (Solis BioDyne turundusjuht)

- Kuidas alustada investeerimisega? **LIISI KIRCH**

Videali töötajad aitasid enda lahenduste ja ideedega inspiratsioonipäeva võimalikuks teha. Fotol projektijuht Anton Jegorov.

Kuidas läbi murda vanadest kommetest, millel on pigem negatiivne mõju nii eesmärkidele, koolile jne

(vilistlane, ettevõtja, investor)

- Kuidas distantsil ellu jääda? **KÄTLYN JÜRISAAR** (Huggy asutaja)

- Ettevõtlus- kas see võiks olla minu valik? **PRIIT KUUSKME** (vilistlane, ettevõtluskonsultant Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuses)

- Kuidas alustada liikumist ja leida tasakaal? **TEELE SAARMA** (Swedbankis koolituse- ja arenduse valdkonna osakonna juht)

- Persoonibrändi loomine. **LAURA PRITS** (Ziggi Wild laulja ja manager)

Inspiratsioonipäeva tehniline tagatuba.

Mis on peamised vead, mida investeerides tehakse? Eriti algajate puhul näiteks.

- Ettevõtlikkus: kuidas ideed leida, mis ennast särama panevad? **MERILI GINTER** (Changemakers Academy programmijuht)

Korraldajatena oli meie üheks hirmuks distants, mis jääb esineja ja osaleja vahele

Inspiratsioonipäeval oli 5 töötuba ja igas toas 3 tee-

mentaare

Toome välja mõned näited. Kuigi sellel korral teiega vastuseid ei jaga, julgustame küsimuste üle arutama kas üksi või sõpradega.

Millistest raamatutest oled võtnud eeskujut? Kuidas saada üle hirmust, et äkki ma ebaõnnestun ehk kuidas kasvatada endas julgust? Kuidas ma peaksin teadma, mis on minu jaoks see õige, millega alustada? Kuidas aidata inimest, kes vajab abi, aga samas ta ei taha sulle oma murest rääkida, seega sa ei tea otsestelt, millega tegu on, aga tahad aidata? Kuidas aidata inimest, kes ise stressiga toime ei oska tulla?

Kas ma saan investeerida, kui ma olen noorem kui 18? Kinnisvarasse investeerimise plussid ja miinused? Kas ebaõnnestumine / läbi kukkumine kuulub ettevõtlikkuse juurde? Kas võib öelda, et on mingi kindel „tüüp“ inimesi, kelles on ettevõtlikkuse alge olemas? Kas oleks mingisuguseid nippe, kuidas end enesekindlamana tunda? Kuidas te oma erialale jõudsite? Kus koolis sa ise õpid / õppisid ja millega üleüldse tahad tulevikus tegelda n-ö eriala poolest? Kust võiks leida abi või toetust, kui vanemad ei poolda?

Saadud tagasiside kinnitab, et inspiratsioonipäev tuleb uuesti

Juba töötubade toimumise ajal nägime tänusõnu esinejatele. Olime õnnelikud, et meid korraldajatena kõnetanud teemad kõnetasid ka osalejaid. Tagasiside, mis saadeti päeva lõpus, kinnitas, kui vajalik oli hetkel inspiratsioonipäev. Paralleelselt toimunud töötoad seadsid osaleja valiku ette, kuid samas tagasid laia valiku.

„Väga vinged ja elamusis täis koolipäev. Kuulaksin

Suur aitäh! Teie loeng on väga inspireeriv.

veel paljusid töötubasid, sest kõik tundusid megapõnevad. Oli teistmoodi vahelduseks ja andis inspiratsiooni. Ootan järgmist korda!”

„Väga põnev kogemus ja hea vaheldus tavalisele koolitunnile formaadis õppimisele. Sain palju inspiratsiooni uute valdkondade katsetamiseks ja proovimiseks. Võtan endaga kaasa teadmise, et see on okei, kui vahel lähivad asjad valesti, ning ka see on okei, kui osad tegevused, erialad kohe alguses ei sobi.”

Oleme tänulikud kõigile esinejatele ja õpilastele, kes seda päev meiega koos veetsid. Soovime lisaks anda soovijad tänusõnad konverentsi platvormi paku-

on nendest teemadest rääkimine ning selle kõrvale ka anonüümse küsimuste ja kommentaaride võimaluse loomine.

Mitmed küsimused ülikoolide ja erialade kohta annavad sisendi tuua lisaks inspiratsioonipäevale suurem fookus mitmekülgsetele valikutele hariduses. Siin näeme võimalust kaasata vilistlasi.

Arengukohana näeme ka koostööd kohalike ettevõtetega. Kuidas leida ühiseid koostöökohti? Oleme seda mõtestamas ja avatud aruteluks kohalike ettevõtetega. Üheks kindlaks eesmärgiks on leida sügisesele inspiratsioonipäevale toetuspartnerid.

Õpetaja Tiia Tasuja sel korral moderaatori rollis.

Aitäh, et olete südameasjaks võtnud teiste aitamise!

vale Worksupi ja tehnilist lahendust pakkuvale Videali töötajatele, kes enda lahenduste ja ideedega aitasid selle päeva võimalikuks teha.

Videali meeskond veetis meiega kogu päeva ja kuigi nad jäid vaatata nähtamatuks, olid nemad need, kes aitasid selle päeva vaatajateni tuua.

Sisend edasiseks

Õpilaste ausad küsimused ja kommentaarid andsid selge sisendi edasiseks.

Jätkame tööd, et ühtegi õpilast koolis ei kiusataks ega keegi ei tunneks ennast kõrvalejätuna. Meil kõigil on selles oma roll.

Küsimused kehalise väärikohlemise kohta annavad selge märgi, kui oluline

Kõik, millesse usud, on võimalik!

Meie kogesime, et kõik, millesse usud, on võimalik. Kuidas muidu oleks võimalik vaid kolme nädalaga ellu viia suursündmus 15 esineja ja ligi 500 osalejaga?

Osalejate hulgas oli õpilasi, õpetajaid ja oli kindlasti lapsevanemaid.

Õppematerjalina on ettekanded kooliperele ka edaspidi kasutuses. Nii saab kuulda läbi reflekteeritud ja teadmisteks kinnistatud.

Kui ka üksnes üks laps sai julgust ja innustust oma südamesoove järgima ja enesekindlalt eesmärkide nimel pingutama, on maailm jälle grammikese võrra parem paik. Kõik, millesse usud, on võimalik!

SUUUUURIMAD TÄNUD. SA OLED IMELINE!!!!

Korraldatud jäätmevedu – 11 enamlevinud küsimust

Saue Vallavalitsuse korraldatud riigihanke tulemusel vahetus Kernu ja Nissi piirkonnas jäätmevedaja. 1. aprillist 2021 hakkas ka neis piirkondades korraldatud jäätmeveo teenust osutama Ragn-Sells AS.

MARION LEETMAA
Ragn-Sells AS

Ühinemisele Saue valla ja Saue linna territooriumil jäi korraldatud jäätmeveo osas kõik samaks, sest siin alustas AS Ragn-Sells teenuse osutamist juba 1. mail 2020. Kohanemise hõlbustamiseks kogusime kokku ja anname vastused 11 enamlevinud küsimusele jäätmeveo kohta.

Kuidas allkirjastada lepingu?

Lepingu sõlmimine ja allkirjastamine on lihtne. Lepingu andmeid saate muuta, kinnitada ja allkirjastada mugavalt Ragn-Sells'i iseteeninduses: www.ragnsells.ee/iseteenindus.

Millal toimub teenindus?

Ragn-Sells osutab jäätmeveo teenust esmaspäevast reedeni kell 6.00-22.00 ning puhkepäevadel kell 7.00-22.00. Teenindus toimub ka riiklikel pühadel. Konteineri tühjenduspäeva saate vaadata Ragn-Sells'i iseteeninduses: www.ragnsells.ee/iseteenindus.

Kas eelmise vedajaga sõlmitud püsimate korraldus kandub automaatselt üle?

Kahjuks ei kandu eelnevalt sõlmitud püsimate korraldus automaatselt üle. Eelmise jäätmevedajaga sõlmitud püsimate korraldus tuleb tühistada ning seejärel sõlmida uus

püsimate korraldus Ragn-Sellsiga. Selleks, et arвете tasumine tahtmatult viibima ei jääks, soovime mugavuse huvides püsimate korraldus kindlasti sõlmida.

Millal väljastatakse arved?

Arved väljastab Ragn-Sells siis, kui täitunud on vähemalt 5 euro eest teenuseid. Näiteks kui kliendi igakuine teenuste arve on 2,5 eurot, siis saadetakse arve iga kahe kuu tagant. Teenuste eest esitatud arved saadetakse välja algava kuu esimesel nädalal ning nende maksetähtaeg on 14 kalendripäeva. Arvete eelistatud kanalid on e-posti aadress, e-arve pangas ning Ragn-Sells'i iseteeninduskeskkond. Palume vältida paberarveid. Parim viis seda teha on saata meile oma e-mail või sõlmida pangas püsimate korraldus.

Kus peab konteiner tühjenduspäeval paiknema?

Konteinerid peavad asetsema kõvakatteta tasasel pinnal, näiteks kivisillutisel või asfaldil. Niisamuti peavad tasased ja piisava kandevõimega olema ka mahutini viivad teed. Konteinerid ei sobi paiknema pehmele pinnale, näiteks murule või kruusaga kaetud pinnale, sest need ei ole võimalised raskeid jäätmeveokeid kandma.

Ragn-Sells palub konteineri tuua tänava äärde hiljemalt tühjenduspäeva hommikuks. Mahutid võivad asetsema kuni 10 meetri

kaugusel jäätmeveoki peatumise kohast.

Kaugemal asuvate mahutite käsitranspordi eest on Ragn-Sellsil õigus küsida teenustasu vastavalt hinnakirjale.

Suurematele kui 1100-liitritele konteineritele peab tagatud olema vahepeetuse ligipääs.

Millal rakendub tagurdamistasu?

Kui konteineri läheduses puudub ringikeeramise koht ning jäätmeveok on sunnitud tagurdama pikemalt kui 50 meetrit, rakendub sellekohane tagurdamistasu. Lisatasu on määratud seetõttu, et tagurdamine pika raskeveokiga, mille kaal ulatub 20-30 tonnini, on väga liiklusohutlik ja aeganõudev manööver.

Siiski vaadatakse iga taoline juhtum enne arve saatmist eraldi üle. Autojuht annab tekkunud olukorra kohta tagasisidet logistikule, misjärel koostöös transportijuhiga leitakse parim lahendus nii kliendi kui jäätmevedaja jaoks.

Kuidas saada jäätmeveost vabastust?

Erandkorras võib Saue vallavalitsus jäätmevedaja lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks, kui jäätmevedaja ei ela või ei tegutses alaliselt kinnistul. Korraldatud jäätmeveoga mitteliitumine on võimalik korraga ühe- kuni kaheaastaseks perioodiks ning vabastust saab anda ainult Saue vallavalitsus.

Küll aga ei väljastata enam hooajalisi vabastusi, sellisel juhul on võimalik vähendada veosagedust.

Erandkorras võib vallavalitsus kuni kolme aasta talveperioodiks lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks aiandusühist

maa-alal asuvad kinnistud, kui need on sõlminud ühise kogumismahuti kasutamise lepingu korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikide osas ning kui mitteliitunuks lugemise perioodil ei kasutata või elata ühelgi selle aiandusühistu kinnistul.

Vabastuse taotluse saab esitada Saue valla veebilehel sauevald.ee/korraldatud-jaatmeveoga-mitteliitumine, e-posti info@sauevald.ee teel, piirkondlikus halduskeskuses või vallavalitsuses. Täpsemat infot jagavad keskkonnaspetsialistid Marika Ilves, telefon 5357 3361, ja Birgit Panksepp, telefon 5344 6686.

Kuidas võiksid toimida aiandusühistud?

Aiandusühistutele soovib Ragn-Sells ühismahuti kasutamist. Kuna teenindusalad on suured ja liikumine tihe, pole seal suure veokiga sõitmine mõistlik. Konteiner on sobilik paigutada kättesaadavasse kohta, näiteks sissepääsu juurde. Ühise mahuti kasutamise nõus-

olekuid annab ainult Saue vallavalitsus. Vabas vormis avalduses palume ära märkida, mis kinnistud hakkavad ühist mahuti kasutama, kui suur on mahuti ja millisel kinnistul asub ühine mahuti.

Kuidas on kõige õigem biojätmeid konteinerisse panna?

Biojätmeid on konteinerisse kõige parem panna lahtiselt ja kilekott visata olmejäätmetesse. Konteineri hügieeni ja puhtuse tagamiseks voorderab Ragn-Sells biojätmete konteinerid biokotiga. Lisaks võib kasutada ka 100% biolagunevaid või paberist kotte. Kindlasti ei tohi jäätmeid konteinerisse panna tavalises läbipaistmatus või mustas kilekotis. Viimased ei lagune ning tekitavad keskkonnale ohtlikke mikroplaste.

Mis sobib biojätmete konteinerisse?

Biojätmete konteinerisse sobivad puu- ja kõõgiviljad ning nende koormisjääd, pagaritooted (leib, sai jmt),

liha- ja kalajätmed, kohvi- ja teepuru koos paberfiltriga ning toataimed (sh muld ja lõikelilled).

Biojätmete konteinerisse ei sobi puulehed ja muru, vedelikud (piimatooted, supid, toiduõli jms), tolmuimejakoovid, kiletatud/vahatatud pinnaga paber, ühekordsed toidunõud ja -pakendid (ka biolagunevad), tekstiil ja nahk, suitsukonid, metall-, plast- ja klaaspakendid ning ohtlikud jäätmed.

Millised jäätmeid loetakse suurjäätmeteks?

Suurjäätmeteks loetakse tavajätmeid, mis ei mahu konteinerisse, näiteks laud, toolid, kardinapuud, vaibad jms. Suurjäätmed ei ole ehitusjäätmed (uksed, aknad, kraanikausid, viimistlusmaterjalid jms), elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed (pesumasinad, telerid, elektripliidid jms) ohtlikud jäätmed ega probleemtooted (autoromud või nende osad, vanarehvid).

Kliendil on võimalik suurjäätmetest vabanemiseks esitada sellekohane tellimus Ragn-Sellsile. Tellimust tehes tuleb kirjutada jäätmete ligikaudne kogus ja loend (diivan, kapp, tugitool vmt). Soovi korral võib esemetest kaasa lisada ka foto.

Kui tellimus on esitatud, annab Ragn-Sells teada täpse kuupäeva, millal jäätmetele järgi tullakse.

Kõige kiirem ja lihtsam viis tellimuse esitamiseks on kasutada Ragn-Sells'i iseteenindust (<https://www.ragnsells.ee/iseteenindus/>), kuhu saab hõlpsasti sisse logida nii arvuti kui ka mobiili kaudu.

Samuti on tellimust võimalik esitada e-maili tellimus@ragnsells.ee või telefoni +372 606 0439 teel. Suurjäätmete vedu Saue vallas on tasuta.

Kas teadsid, et suurjäätmeid saab ära anda tasuta?

Suurjäätmed on jäätmed, mida kaalu või mahu tõttu ei ole võimalik paigutada mahutisse, nagu mööbliesemed (toolid, laud, kapid), vaibad, madratsid, kardinapuud, sünteetilised jõulukuused jms.

MARIKA ILVES
keskkonnaspetsialist

Suurjäätmetena ei käsitleta ehitusjäätmeid (kraanikausid, WC-potid, aknaraamid), suuremõõtmelisi probleemtooteid, nagu autoromud ja nende osad (sh rehvid) ning elektri- ja elektroonikaseadmed või nende osad (sh pesumasinad, telerid, külmkapid, elektripliidid

jne) ning muid tootjavastutusega hõlmatud jäätmeid.

Saue vallas on võimalik suurjäätmetest vabanemiseks esitada sellekohane tellimus Ragn-Sellsile.

Tellimust tehes tuleb kirjutada jäätmete ligikaudne kogus ja loend (diivan, kapp, tugitool vmt). Soovi korral võib esemetest kaasa lisada ka foto.

Kui tellimus on esitatud, annab Ragn-Sells teada täp-

se kuupäeva, millal jäätmetele järgi tullakse.

Kõige kiirem ja lihtsam viis tellimuse esitamiseks on kasutada Ragn-Sells'i iseteenindust (www.ragnsells.ee/iseteenindus), kuhu saab hõlpsasti sisse logida nii arvuti kui ka mobiili kaudu. Samuti on tellimust võimalik esitada e-maili tellimus@ragnsells.ee või telefoni +372 606 0439 teel.

Suurjäätmete vedu Saue vallas on tasuta, sestap palun ära viska oma vana diivanit või madratsit lõkkesse või metsa alla, samuti ära tee seda elektroonikaseadmetega, kuna kõikidest nendest jäätmeliikidest saad sa tasuta vabaneda.

Elektroonikajätmeid võetakse tasuta vastu Pääsküla jäätmejaamas

Suurjäätmete vedu Saue vallas on tasuta, ärge visake vana mööblit või madratsit lõkkesse.

ning Saue linna, Äasmäe ja Riisipere jäätmete kogumispunktis, mille kontaktid ja lahtiolekuajad leiate sauevald.ee/jaatmejaamad-ja-punktid, samuti valla korraldatud kevadisel ja sügisel jäätmekogus-

misringil. Suurjäätmete äravedu on telefonikõne kaugusel.

Jätmete kõrvaldamine põletamise näol ja nende ladestamine väljaspool jäätmekäitluskohta on keelatud tegevus ning karistatav

kuni 1200 euroga. Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

Hoiame oma kodukohta puhtana!

Kõik, mida peab teadma pikendusjuhtmetest

Juba enam kui kuu on enamik peresid toimetanud kodus keskkonnas, kus päeva vältel toimub nii laste kodukool kui ka vanemate töö. Asjaolu, et ühes keskmises kooliealiste lastega peres on tavaliselt kasutuses minimaalselt kolm arvutit, mida sagedasti laadida tuleb, tingib olukorra, kus nii mõnigi elektrisüsteem korraliku pinge alla satub.

LIINA VALNER
Põhja päästkeskuse
kommunikatsioonijuht

See pärast tuletame meelde kõige olulisemad kuldreeglid: pikendusjuhe on mõeldud ajutiseks lahenduseks ja selle toel ei ole mõistlik kodus elektrisüsteemi pikemaajaliselt laiendada-pikendada.

Kui palju seadmeid võib ühte pikendusjuhtmesse ühendada?

Esmalt, pikendusjuhtme valikul tuleb kõigepealt läbi mõelda, milleks seda vaja läheb ning lisaks sobilikule pikkusele tuleb kindlasti arvestada ka juhtme maksimumvõimsusega.

Seejärel tuleb hoolikalt lugeda pakendil toodud nõuandeid, kas antud pikendusjuhe on ikka sobilik sinu pere vajaduste katmiseks.

Üldjuhul müüakse ja kasutatakse pikendusjuhtmeid ristlõikega 1,5 mm², mida võib koormata maksimaalse võimsusega 3 kW. Selle piiresse jäävad majapidamises üldjuhul kasutuses olevad seadmed, näiteks külmik 1,5 kW + televiisor 0,6kW + arvuti ca 0,4 kW = 2,5 kW.

Lihtne rusikareegel on, et pikendusjuhtmete ülekoormamise vältimiseks tuleb võtta kõigi seadmete juhtmed, mida soovetakse ühendada, ühte kokku ning võrrelda tekkinud juhtmete kogumi ja pikendusjuhtme enda jämedust.

Kui juba silmaga on näha, et juurde liidetavate juhtmete jämedus on oluliselt suurem pikendusjuhtmest, on selge, et kõiki neid seadmeid ei tohi ühte ühendada (kindlasti ei tohiks ühte pikendusjuhtmesse ühendada

Foto: Liina Valner

Mida peaks hea pikendusjuhtme ostmisel jälgima ja arvestama?

1. Mis on seadme ja/või seadmete koguvõimsus, mida soovetakse pikendusjuhtmesse ühendada.
2. Vali sobiv pistikupesade arv ühendatavate seadmete arvust lähtuvalt. Pea meeles, et ühendatavate seadmete koguvõimsus ei tohi ületada pikendusjuhtme kasutustingimusi.
3. Vali sobiva pikkusega pikendusjuhe.
4. Vali pikendusjuhe, millele on tootja kaasa pannud ohutusjuhise. Enne kasutamist tuleb juhise läbi lugeda ja kasutamise aluseks võtta.

Kas tuleb tuttav ette?

veekeetjat, mikrolaineahju ja kohvimasinat). Eemaldage pundist juhtmeid seni, kuni tulemused on võrdsed.

Miks ei või panna „vargapesa“ (haruline adapter, kus iga haru otsas on veel omakorda pistik) igasse auku pikendusjuhet ja pikendusjuhtmete igasse pistikuisse täisvõimsusel töötavat elektriradiaatorit, puhurit, televiisorit, veekeetjat, boilerit jne?

Siinkohal tuleb arvestada, millised on suuremad volutarbijad ja millised mitte. Üldine põhimõte on, et kõik seadmed, mis teevad kiiresti midagi valmis - mikrolaineahi, veekeetja, kohvimasin - on suured volutarbijad. Nende ühine kasutamine suurendab koormust ühes seinakontaktis, mille tulemusel sei-

Foto: Lääne päästkeskus

Sellel fotol on näha, millega pikendusjuhtmete ülekoormamine lõppeda võib.

nakontakt koos adapteriga kuumeneb ja võib tekitada tulekahju.

Miks ei ole hea idee pikendusjuhtmeid jätkata, st pikendusjuhtme otsa panna veel üks pikendusjuhe?

Lisaks sellele, et kogu võimsus tõuseb kriitilise piirini, mis võib tuua kaasa ülekoormuse, on pikendusjuhtmete jada väga ohtlik ka seetõttu, et selle otsa võib kergelt komistada.

Eriti ohtlik on pikendusjuhtmeid kasutada väikelastega ja eakamate pereliikmetega peredes, kuna mõlemal grupil on liikumine ja tasakaal ebakindlad.

Kujutage ette, et veekeetja on pikendusjuhtme abil toodud mugavalt laua juurde, samas komistab väikelaps või eakas selle otsa ning tõmbab seetõttu kuumava vee endale peale. Sellist ohtlikku olukorda ei soovi keegi.

Miks pikendusjuhe ise ülekoormusest aru ei saa ja end välja ei lülita, vaid hoopis põlema läheb? Pikendusjuhtme ülekoormamisest on võimalik aru saa-

da, kui seda elektriseadme kasutamise ajal käega katsuda. Ülekoormuse tekkides esiti karbik kuumeneb, seejärel võib tekkida sulamine, mis võib lõppeda põlenguga. Avastades, et pikendusjuhe on soojenenud, tuleks tarbimine selle juhtme kaudu kohe lõpetada.

Kas pikema juhtmega pikendusjuhe on mingil määral ohtlikum kui lühema juhtmega variant?

Tootja ettenähtud tingimustel kasutamise juures ei ole pikendusjuhtmed ohtlikud. Pikema pikendusjuhtme kasutamisel veendu alati, et kogu juhe on laiali tõmmatud. Voolutarbimisel tõuseb rullis oleva pikendusjuhtme temperatuur kiiresti, aga seda on niisama (nähtavalt) raske tuvastada. Rullis olev juhe hakkab sulama ja temperatuuri püsival tõusmisel läheb see lõpuks põlema.

Rongid ja raudtee ei ole mängimise koht

13. aprillil kella 16.15 ajal saabus politseile ärevaks tegev info rongijuhtimiskeskuselt, et Padula ja Saue vahelisel raudteelõigul Saue linna läheduses Kuuseheki tn 29 mängivad lapsed, kes asetavad esemeid rööbastele.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Kurb, kuid seda tuleb ette igal aastal. Kontrollimise hetkel olid lapsed juba lahkunud.

Miks see on ohtlik?

Rööbastele asetatud ese võib rongi rataste alt lennata teadmata suunas ja vigastada selle asetajat enast, kedagi teist või tekitada kahju muul moel.

Teine ja veelgi ohtlikum olukord võib olla see, et rööpale asetatud ese võib kahjustada rongi veeremit, kas siis rikkudes mõne rongi põhja all oleva seadme või kahjustada raudteed ennast, mis ühel ootamatul hetkel puruneb ja rong rööbastelt välja kihutab.

„Et rongide kiirused Eestis on täna kuni 120 kilomeetrit tunnis, ei ole vaja suurt kujutlusvõimet, et aru saada õnnetuse suurusest,“

Foto: Elron

märgib Saue piikonnapolitseinik Taavo Soodla ja juhib lapsevanemate tähelepanu sellele, et nad selgitaks lastele ohtusid, kuna rongid ja raudtee ei ole mängimise koht.

Raudteel viibimine ja kõrvaliste esemete sellele paigutamine on keelatud (raudteeseadus § 35).

Eelpoolmainitud tegevuse eest näeb seadus ette

vastutuse kuni 400 eurot (§ 151).

Taavo kutsus elanikke üles ka taolisi olukordi märkama ja reageerima, et ennast ja teisi hoida: „Kui te märkate midagi sarnast toimumas, siis palun sekkege ja te hoiate ära võimaliku õnnetuse,“ ütles ta, rõhutades, et juhtumist tuleb kindlasti teatada ka politseile telefonil 112.

Webinar 6. mail kell 18-19.30

PÄÄSTEAMETI OHUTUSKOOL:

TULEKAHJU EI HÜÜA TULLES!

WEBINARI PÄEVAKAVA

Kell 18

- Tervitus ja webinaris sissejuhatus

Kell 18.05-18.20

- 2020. aastal tulekahjus hukkunud, nende profiil ja tulekahjude esmased tekkepõhjused
- Vastused küsimustele

Kell 18.20-18.35

- Peamised tuleohutusprobleemid Saue vallas
- Tulekahju arengu peamised põhjused hoones
- Vastused küsimustele

Kell 18.35-18.55

- Mida teha, et kõike seda, millest eelnevalt räägitud, kodus ei juhtuks?
- Vastused küsimustele

Kell 18.55 -19.10

- Kuidas ennetada hoonest väljaspool tekkivaid tulekahjusid: lõkked, kulupõlengud?
- Vastused küsimustele

Kell 19.10-19.30

- Vingugaasiandur ja suitsuandur - mis need on?
- Vastused küsimustele

Ettekanded ja vastused küsimustele:

Priit Orusalu, Keila päästekomando meeskonnavanem

Reili Kull, Põhja päästkeskuse ennetusbüroo juhataja

Maret Rannala, Põhja päästkeskuse ohutusjärelvalve büroo juhataja

Webinar toimub elektroonsena keskkonnas Teams.

Osalemise link bit.ly/32soecS

Webinari korraldavad Päästeamet ja Saue Vallavalitsus koostöös

PÄÄSTEAMET

Saue vald

Meie juures on Sul võimalus luua südamega uut ja paremat elukeskkonda.

SAUE VALLAVALITSUS OOTAB OMADE SEKKA

EHITUSOSAKONNA JUHATAJAT,

KES VÕIB OLLA KA JUHI EELDUSTEGA JURIST JA SPETSIALIST.

Eeldame Sinult põhjalikke juriidilisi eelteadmisi, juhi potentsiaali ja vilumust ehitustegevuse - ning planeeringuvaldkonnas.

SINU TEGEVUSRUUM ON SAUE VALD, KUS EHITUSTEGEVUSE, RUUMILISE PLANEERIMISE, MAA JA KESKKONNAKORRALDUSE VALDKONNAS

- tagad õigusaktide ja lepingute juriidilise korrektsuse koostöös erialaspetsialistide ning valla juristidega;
- oled 15- liikmelise professionaalidest koosneva meeskonna eestvedajaks - motiveerid, korraldad tööjaotust ja infovahetust;
- räägid kaasa valla strateegilises planeerimises läbi eelarve ja arengukava koostamisel osalemise;
- konsulteerid ja nõustad erinevaid huvigruppe - teenistujad, valitsuse liikmed, kodanikud.

Sisseelamisel on Sulle toeks valdkonna abivallavanem, juristid ja oma ala spetsialistid.

SA TUNNED ENNAST PEAGI SÕIDUVEES, KUI

- omad või omandad kõrgharidust soovituslikult õigus- ja/või planeerimisevaldkonnas;
- ideaalis oled kokku puutunud ruumilise planeerimise, ehitusvaldkonna, maa- ja keskkonnakorraldusega või vähemalt mõnega neist ning neid seob sinu jaoks õigusruumi valdamine;
- mõistad õigusmaailma toimimismudelit, vorminõudeid ja oled võimeline koostama valdkonna üld- ja üksikakte;
- sõnaline ja kirjalik eneseväljendus, ei tekita Sinus probleeme - valdad nii proosat, kui luulet
- suudad vastu võtta otsuseid, töötada nii detailidega, kui ka näha suurt pilti;
- Sul on analüütiline ja strateegiline mõtlemine ning hea (aja)planeerimisoskus;
- eesti keele oskus vastab C1 tasemele ja ühe võõrkeele oskus B2 tasemele;
- taskus on B-kategooria juhiluba.

ME HOIAME OMASID PAKKODES SULLE

- mõnusat kollektiivi avatud ja ausas õhkkonnas;
- hubast töökeskkonda 2020. aasta parimaks puitehitiseks tituleeritud triangelhoones;
- võimalust valida endale sobivaid valdkondlikke ja motivatsiooni sütitavaid koolitusi;
- kümnet tasustatud „jää koju-saa terveks“ päeva, kui keha või vaim vajab turgutust;
- võimalust teostada kaugtööd ja mitte ainult koroonaajal - tööta vajadusel kodus, kohvikus või suvises pargis;
- brutopalka 2 580 eurot kuus;
- tervise edendamiseks hüvitist (sport, massaaž jms) ja rõõmuks ägedad ühisüritusi;
- põhipuhkust 35 kalendripäeva.

TÖÖAEG: täiskoormus

TÖÖASUKOHT: Kütise 8, Saue linn

TÖÖLE ASUMISE AEG: kokkuleppel

LISAINFO: abivallavanem Kalle Pungas, 506 6974

Pakutavale ametikohale kandideerimiseks esita CV ja motivatsioonikiri hiljemalt **2. maiks** läbi portaali või e-posti aadressile personal@sauevald.ee

„Mulle meeldib just Saue Vallavalitsuses töötada, sest siin märgatakse ja hoolitakse ning lisaks töötavad siin super ägedad kolleegid :)“

Marlys, volikogu assistent

SINU VÕIMALUS PANUSTADA SAUE VALLA ELUKESKKONDA

VOLIKOGU ASSISTENDINA

MILLIST ENESETEOSTUST SULLE PAKUME?

- Volikogu istungite ja komisjonide koosolekute tehniline ettevalmistamine - et kõik vajalik koosoleku materjalidest suupisteteni oleks mõnusalt sujuvaks koosolekuks ettevalmistatud.
- Koosolekute selgesõnaline ja korrektne protokollimine.
- Volikogu õigusaktide ja protokollide avalikustamine ning ärakirjade nõuetekohane väljastamine.
- Volikogu esimehe assisteerimine ja nõustamine sätestatud menetlusnormide osas.
- Volikoguliikmete üle arvestuse pidamine, sh töötajate register, kontaktid, sünnipäevade meeles pidamine jm.
- Ühisürituste korraldamises osalemine.

Peatselt on tulemas kohalike omavalitsuste valimised ja siis on oodata igati põnevat ning väljakutseid pakkuvat perioodi! :)

MIS AITAB SUL ENNAST TEOSTADA?

- Kõrgharidus, soovitatavalt avaliku halduse, asjaajamise või õigusvaldkonnas.
- Kõrgtasemel eesti keele oskus nii kõnes kui kirjas.
- Oskus orienteeruda valdkonna õigusaktides ja teadmised haldusdokumentidele kehtestatud nõuetest.
- Väga hea suhtlemisoskus, täpsus ja kohusetundlikkus.
- Initsiatiiv ja oskus mõelda kaks sammu ette.
- Valmidus töötada komisjonide nädalal ka õhtuti.
- B kategooria juhiluba.

Kasuks tulevad õigusalsed teadmised, VexPro ja Volise kasutamise oskused!

MIS SIND MEIE JUURES OOTAB?

- Mõnus avatud ja sõbralik kollektiiv.
- Hubane töökeskkond 2020. aasta parimaks puitehitiseks tituleeritud triangelhoones.
- Just Sinule huvipakkuvad ja motivatsiooni sütitavad koolitused.
- Kümnet tasustatud „jää koju-saa terveks“ päeva, kui keha või vaim vajab turgutust.
- Võimalust teostada kaugtööd ja mitte ainult koroonaajal - tööta vajadusel kodus, kohvikus või suvises pargis.
- Tervise edendamiseks hüvitist (sport, massaaž jms) ja rõõmuks ägedad ühisüritusi.
- Põhipuhkust 35 kalendripäeva.

Volikogu assistenti otsime lapsehoolduspuhkuse asendamise ajaks.

TÖÖAEG: täiskoormus

TÖÖASUKOHT: Kütise 8, Saue linn

TÖÖLE ASUMISE AEG: kokkuleppel

LISAINFO: Kirsti Saar, vallasekretär +372 5348 2375

Pakutavale ametikohale kandideerimiseks esita CV, motivatsioonikiri ja palgasoov läbi portaali või e-posti aadressile personal@sauevald.ee

„Mul on põnev ametikoht, mis paneb silma särama, tõeliselt toredad kolleegid ja hubane töökeskkond ainulaadses triangelhoones :)“

Kaili, planeeringute koordinaator

SAUE VALLAVALITSUS OOTAB SIND

PLANEERINGUTE SPETSIALIST

MEIL ON EKSTRA HEAMEEL KUI

- lisaks kirele maakaartide vastu, omad erialast kõrgharidust ja reaalselt valdkondlikku tunnetust;
- Sul on teadmised planeerimis- ja/või ehitusvaldkonnast ning nendega seotud paragrahvidest;
- ruumiline ja analüütiline mõtlemine on lausa kaasasündinud ning loominguline pool ei puudu Sinus samuti;
- suhtled vabalt, lood kerglusega aluse latusaks koostööks ja pead kinni kokkulepetest;
- Sa eristad olulise ebaolulisest, oskad vaadata suurt pilti, aga ei unusta sealjuures detaile.

PLANEERINGUTE SPETSIALISTI EESMÄRKIDE TÄITMISEL, SAAD SINA

- kaasa rääkida valla üldplaneeringu väljatöötamises ja elluviimises;
- menetleda detailplaneeringuid, valmistada ette seonduvat dokumentatsiooni ja hallata registrit;
- koostada Saue valla õigusaktidele eelnõusid ja nende seletuskirju;
- jagada asjatundlikke teadmisi planeerimisalastes küsimustes.

LISAKS ON SUL MEIE JUURES VÕIMALIK

- planeerida ise oma tööaega ja teha teinekord tööd kodukontoris;
- pikalt puhata (35 kalendripäeva);
- tööandja kulul sportida ja/või lõõgastuda;
- võtta "jää koju, saa terveks" päevi, siis kui keha või vaim vajab turgutust;
- panustada ühistesse ettevõtmistesse ja osaleda ägedatel meeskonnaüritustel;
- leida kolleegides sõpra ja „oma“ inimesi.

TÖÖAEG: täiskoormus

TÖÖASUKOHT: Kütise 8, Saue linn

TÖÖLE ASUMISE AEG: kokkuleppel

LISAINFO: abivallavanem Kalle Pungas, 506 6974

Pakutavale ametikohale kandideerimiseks esita CV ja motivatsioonikiri hiljemalt **2. maiks** läbi portaali või e-posti aadressile personal@sauevald.ee

Eesti mandriosa rahvarohkeim vald sündis 24. oktoobril 2017. aastal Kernu valla, Nissi valla, Saue linna ja Saue valla ühinemisel. Enam kui 23 000 elanikuga Saue valda teenindab Saue Vallavalitsus 85 teenistuja ja 28 hallatava asutusega. Saue vallas hoitakse oma joont, maad ja inimesi - Saue vallas on ilus elada, õppida ja töötada.

Üleskutse tunnustada täiskasvanud õppijaid

Kuni 30. maini saab neljas kategoorias esitada kandidaate täiskasvanuhariduse tunnustuskonkursile: aasta õppija, aasta õpitegu, aasta koolitaja ja aasta õppijasõbralik töandja.

SAUE VALDUR
leht@sauevald.ee

Konkurss annab võimaluse esile tõsta õppivaid täiskasvanuid, õppimist väärtustavaid organisatsioone ja kogukondlikke õppimist soosivaid tegusid. Seepärast mõtelgem ehk on meie tutvusringkonnas mõni tubli õppija või väärilist tunnustust mõni koolitaja, kelle koolitusest hiljuti näiteks veebis osa saite, või väärilist tunnustust hoopis teie töandja, kes on pakkunud

enesetäiendamise võimalusi. Märgakem ja tunnustagem oma maakonna inimesi.

Kõigi kandidaatide seast selgitatakse välja Harjumaa esinumbrid. Maakonna laureaatide seast teeb valiku üleriigiline komisjon.

Aasta õppijat, koolitajat ja õpitegusid tunnustatakse 8. oktoobril täiskasvanuhariduse tänuüritusel, mis on osa traditsioonilisest täiskasvanud õppija nädalast, mis tänavu toimub 6.-15. oktoobril 24. korda.

Konkursi korraldab Ees-

ti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi, Eesti Töandjate Keskliidu ja Euroopa täiskasvanuhariduse veebikeskkonna EPALE ja Eesti Külaliikumisega Kodukant.

Kandidaate saab esitada 30. maini 2021 www.andras.ee/tunnustamine.

Lisainfo: www.kodukantharjumaa.eu (TÕN Harjumaal).

Koordinaator: Anneli Kana, tel 528 8810, annelikana@gmail.com.

**Tähetarga
LASTELAAGER!**
"Tunniplaani".

5- 8 aastased
Õpime läbi mängu ja mängime nii, et unustame õppimise 😊
Iga päev uuele õppetunnile pühendatud tegevused.

Osalustasu 130 eur
sisaldab materjale,
sööki ja väljasõite.

MÄRKA JA ESITA TÄISKASVANUHARIDUSE TUNNUSTAMISE KONKURSILE
Kandidaate saab esitada www.andras.ee

Aasta õppija   Aasta koolitaja   Aasta õppijasõbralik töandja   Aasta õpitegu

Info
www.tahetark.com
+372 585 22 440

Toimetame
Saue vallas,
Alliku külas!

12.- 16.
Juuli
Ja
2.- 6.
August

ÖINE SEIKLUS

JÖGISOO SELTSIMAJAS
Lavastus, lugu ja laulud: Sõber

16. mai 2021
kell 12
PILET 5 eur

www.jogisooeltsimaja.ee

LAAGRI KRISTLIK KOGUDUS
Pühapäeviti
kell 12.00

JUMALATEENISTUSED
Piirangute lõpuni teenistused veebis.
Piirangute lõppemise korral täpsem info kodulehel.

2. MAI JUMALATEENISTUS
JUTLUSTAB PEETER TAMM

9. MAI EMADEPÄEVA
PEREJUMALATEENISTUS
JUTLUSTAB PEETER TAMM

OLED OODATUD!
Lisainfo: www.laagrikogudus.ee

TaimAUT
LASTELAAGRID
SUVI 2021

Lastelaager Kloogarannas "Terves kehas terve vaim" (soodustusikuga)
10.07-15.07.2021

Ujumise-, vabaaja- ja puhkelaager Kloogarannas
26.07-31.07.2021

Spordi- ja ujumise lastelaager Kloogarannas
04.07-09.07.2021

SEIKLUSLIK SUVI Pärtselja Puhkekeskuses
07.08-13.08.2021

Vabaaja- ja puhkelaager Pärnumaal Pärtselja Puhkekeskuses
27.06-02.07.2021

Ujumise-, vabaaja- ja puhkelaager Kloogarannas
16.06-21.06.2021

Vabaaja- ja puhkelaager Pärnumaal Pärtselja Puhkekeskuses
01.08-07.08.2021

INFO & REGISTREERUMINE
www.taimaut.ee
+372 52 04 057
info@taimaut.ee

Laagri Huvialakool annab teada:
ON ALANUD REGISTREERIMINE
2021/2022 õppeaasta

EELKOOLI RÜHMAD

Info ja registreerimine:
Laagri Huvialakool, tel. 51 93 35 22,
e-post: taigur@laagrihuvialakool.ee
kodulehekül: www.laagrihuvialakool.ee

ÕPPETASU 50,- EUR KUUS (1Xnädalas)
ÕPPETASU 55,- EUR KUUS (2Xnädalas)
Toimumiskoht: Laagri Kool ja Mõldre maja

Saue Noortekeskuse
SUVELAAGRID
www.arno.ee

14.-21.06.2021 PIVAROOTSI
KUNSTILAAGER 230€

09.-13.08.2021 LINNALAAGER 120€ SAUEL

Lisainfo: liivmonika@gmail.com
5043382

Mängukool

ALANUD ON LASTE VASTUVÕTT
SÜGISEL SAUE NOORTEKESKUSES
ALUSTAVATESSE
ARENDUSRINGIDESSE

- Eelkool 6-7 a. lastele
- Mängukool 4-5 a. lastele
- Õpime lugema I klassi lastele
- Mänguring 0,8-3 a. mudilastele

Lastehommikud Jõgisoo seltsimajas
iga kuu esimesel pühapäeval

Lisainfo ja registreerumine
www.mangukool.ee või tel. 5120730

Mängukool

JÖGISOO SELTSIMAJAS
TOIMUB SELLEL SUVEL TAAS
NELI LAAGRIVAHETUST!

PIPI LAAGER 5.-7 A. LASTELE
28.06-2.07, 26.07-30.07   Hind mai lõpuni 125€, alates juunist 135€

SEIKLUSLAAGER 7-9 A. LASTELE KOOS ÜHE ÖÖBIMISE JA ÖÖKINOGA
12.07-16.07, 9.08-13.08   Hind mai lõpuni 145€, alates juunist 155€

Lisainfo ja registreerumine
www.mangukool.ee või tel. 5120730

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiidid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raie ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendusega. 53 529 476 mehitus@gmail.com

Korstnapühkimisteenus. Tel. 53330556. Korstna-hooldus.ee

Korstnapühkija ja pottsepa teenused; ohtlike puude/okste langetamine; viljapuude loikamine; lume koristamine; heki lõikus ja pügamine. Tel. +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Fekaalivedu ja kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430.

Puude hooldus ja raie, hekkide ja viljapuude hooldus, istutamine jt arboristitööd. Haljastusalane konsultatsioon. Kutsetunnistusega arborist. 56 999 884, laur@puujuuksur.ee

Kivikorstnate ehitamine 51 88889

Korterite ja eramute remont, renoveerimine ja ehitus. Kontakt: 56623584, evehitus@gmail.com

Kui soovivad kevadkoristuseks konteinerit, siis helista 56 479 407.

Ehituspusepp/üldehitaja pakub remondi ja ehituse imelisi lahendusi. Terrassid, grillmajad, lehtlad või kogu elamise värskendamise nii seest kui väljast. Kurda muret tel 5594 9781, Andre.

Lõikan hekki, saetööd aias. Tel. 55547291

VANARAUA TASUTA ÄRAVEDU: plekk, torud, vinklid, postid, aiavõrk, pesumasinaid, pliideid, vannid, tünnid, tööriistad, mootorid, akud, autoosad jne. Külmikud, telerid - äravedu al 10€. Tel.55505017

Plaatimistööd. Vannitubade remont, santeh. tööd. Saunade ehitus. 57861836

Tänavakivide paigaldus, puit- ja võrkaedade ehitus, haljastustööd, prügivedu, teostame kõiki lammutustööd, terrasside ehitus. Tel 56081124, email: eleanor31@online.ee

Teostame muruniitmis-, trimmerdamis-, ja võsa-loikamisteenust eraisikutele, KÜ-dele ja firmadele. Hinnad soodsad. Tel 53 33 55 44, fmhaldus@gmail.com

Pakun muruniitmis- ja trimmerdamise teenus kodus, duaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Helista ja küsi lisa - 5399 3595

Pakume raamatupidamisteenust ettevõtetele ja korteriühistustele. Tel. 5183832

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töö puhas ja korralik, tehtud tööde kohta akt. Tel.: 56890125, e-post: kuldnoop@gmail.com

MÜÜK/OST

Müüa lõhutatud küttepuid kohaletoomisega lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu, kuiv lepp.. Hinnad soodsad. Küsi hinda? Tel. 5099598, pak-

halupuu@gmail.com, www.pakhalupuu.ee

Sõidukite kokkuost (auto, buss, veok, haagis, tehnika). Tel 55678016

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivad, avariilisi, rikutega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisvauto@gmail.com või 56188671 järgi tulen püksiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Kuiv okaspuu al 55 €/rm, kuiv kask al 62 €/rm, kuiv haab al 50 €/rm, toores kask al 52€ / rm, toores lepp al 42 €/rm, toores haab al 40 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm. Tel 516 4278

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine püksiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.

Müüa saepuru kottides (0,8 m3), hind 25 €. Pakume ka transporti, hind kokkuleppel. Tel 566 80 222.

Müüa kvaliteetset soelutud mulda, hobusesõnnikut, turbamulda ja saepuru 0,8 m3 suurustes bigbag kottides. Muld 50 €, turbamuld 50 €, hobusesõnnik 50 €, saepuru 25 €. Saue linnas transport tasuta, mujal kokkuleppel. Saab ka ise järgi tulla. Tel: 566 80 222

Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Võib olla rikkega remonti vajav. Sõiduauto, kaubik või maastur. Võtan arvelt maha. Oodatud kõik pakkumised. Kiire tehing ja vormistamine. Tel 53654085, skampus@online.ee.

Ehitusoutlet Harjumaal Kose alevikus pakub imutatud poste, puitu (terrassilaud, Siberi lehis, hõõvelmaterjal), soojustust (villa ja Kingspan PIR-i), aiakaupu (varjuuluseid, lehtlaid, kuure, aiapäõblit jpm). Pakume ka transporti. Lisainfo: www.ehitusoutlet.ee ja telefon 5656 0096.

KÜTTEPUUD. Müüa küttepuid pikkusega 30-60 cm. Toores segalehtpuu alates 43 €/rm. Toores sanglepp alates 46 €/rm. Toores kask alates 53 €/rm. Kuiv segalehtpuu alates 55 €/rm. 30 cm kuiv lehtpuu 40L võrgus 3 € ja 50 cm kuiv ahjupuu 40L võrgus 3 €. Tel. 5042707

KILLUSTIK, LIIV, HALJASTUSMULD, AIAMULD, FREESASFALT kohaleveoga. Hea läbivus ja manööverdusvõime. Tel. 5079362

KINNISVARA

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Ostan kinnistut eramaja või paarismaja ehituseks, pakkuda võib nii Saue kui Saku vallas. Portaalide kuulutustega kursis. 56212231

Ostan garaazi. tauno.omanik@mail.ee.

MUU

Hea käsitöötaja, tule Rubentirts lõngapoodi. Saadaval looduslikud meriino, alpaka ning puuvillased lõngad. Asume Keilas, Kruusa 21-13 (ettehelistamisega 56 819 530, Evelyn). E-pood: www.rubentirts.ee. Tere tulemast!

Haibas elav eakas naine vajab abistajat kodustes toimingutes ja saatjana. Lepinguga kaasneb tervisekindlus. 56222938

Komplekteerime, puhastame, hooldame ning remondime laua ja sülearvuteid. Kohapeal olemas erinevad tarvikud ja komponendid.

Asume Pärnasalu 19 tuba 207
Oleme avatud T,N,R 10-18

ARVUTITE

HOOLDUS
REMONT
SAUEL

e-pood: www.seccam.eu

TEL: +372 52 55 363

AS Alliku OS
Piimatootmisega tegelev
põllumajandusfirma
Alliku külas pakub tööd
TRAKTORISTILE.

Rohkem infot:
allikuos@gmail.com
või 56633942
Aadress: Kurvi tee 410,
Alliku küla, Saue vald,
Harjumaa

1 KORSTEN

TELLI KUTSETUNNISTUSEGA
KORSTNAPÜHKIJA JUBA TÄNA!
Juuni lõpuni soodushind eramaja
pühkimine 50 eurot

Helista 56004050 või kirjuta info@1korsten.ee
WWW.1KORSTEN.EE

SAGRO
TAIMEDE MÜÜK

Taimemüük T-R: 12.00 - 17.00
ja L: 10.00 - 16.00

Telefon: 53421559
e-post: taimed@sagro.ee
www.sagro.ee

Maga vaikselts,
puhka rahus,
südamed on sinuga.
...Mälestuste
päikseküllas jääd
sa ikka meiega.

Teatame kurbusega, et meie hulgast on
lahkunud kallis

TOIVO URGAS

17.10.1967 - 11.04.2021

Ärasaatmine 17. aprill Maardu
Krematooriumis Keemikute tee 1 B
kell 11.00

Leinavad öde, vend ja elukaaslane
koos peredega

Südamlik kaastunne Muhamadile

ABIKAASA

kaotuse puhul

Saue Vallavarahaldus

Südamlik kaastunne omastele armsa

ULVE PAKKERI

lahkumise puhul

Saue Päevakeskus

Mälestame kauaaegset töökaaslast

HELGER VIHERMETSA

ja avaldame kaastunnet lähedastele

AS Sagro

Sügav kaastunne Sillele
ja lähedastele kalli

HELGERI

surma puhul

Pajude pst 9 majaanikud

Kallist klassivenda

HELGER VIHERMETSA

mälestavad ja avaldavad kaastunnet
omastele

Raivo ja Rene

ULVE BAKKER

Südamlik kaastunne lähedastele

Jääme mäletama head naabrit

Perekond Pender

NÕMME ERAKOOL

Väike ja hubane Nõmme Erakool asub Nõmme südames ning meie missiooniks on tagada turvalises koolikeskkonnas tugev põhiharidus.

On võimalik kandideerida Nõmme Erakooli 2021/2022. õa I KLASSI VIIMASTELE VABADELE KOHTADELE

Info ja avalduste esitamine
info@nek.ee ja tel 670 1797

WWW.NEK.EE

Konteinerveokiga okste kokkuvedu
Okste ja puidu vastuvõtt
Männikul Karjääri teel

Põldude, põlluservide ja kraavide
puhastamine võsagiljotiiniga

SLGenergy

SLG Energy OÜ • info@slgenergy.ee
Tel +372 522 8844 • www.slgenergy.ee

NÕMME ERAKOOL

Väike ja hubane Nõmme Erakool asub Nõmme südames ning ootab oma kooliperre särasilmseid koolieelikuid.

Alanud on vastuvõtt 2021/2022. õa avatavasse KOOLIKS ETTEVALMISTAVASSE RINGI
Õppetöö toimub september 2021 - mai 2022 teispäeviti ja neljapäeviti kell 13.30-17.15
Õppemaks 100 eurot/kuus

Info ja avalduste esitamine
info@nek.ee ja tel 670 1797

WWW.NEK.EE

AS SAMI ambitsioonikasse meeskonda on oodatud

- Masinate koostaja
- Painutuspingi operaator

Rohkem infot:
personal@sami.ee või 51976863
Address:
Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald

WWW.SAMI.EE

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katuse säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 55 509 476
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Lembitu Lilleaed

SUVELILLED,
AMPLID JA TAIMED

kasvatamine ja müük
E-L 9 - 20 P 9 - 15
Kuuse 9, Laagri Tel 56508860

Kodu soodsalt soojaks!

LEPP
alates
45 €/ruum

PELLET
alates
190 €/alus

PUITBRIKETT
alates
125 €/alus

☎ 6 000 136
☎ 52 000 93

- ☎ Pellet
- ☎ Puitbrikett
- ☎ Lahtine küttepuid
- ☎ Konteineris küttepuid
- ☎ Võrkkotis küttepuid
- ☎ Korstnapühkija

Alusel kaubad (brikett, pellet, konteiner ja võrkkott) toome kliendile ratastõstukiga koduhoovi sisse.

Puu24.ee

1Partner

MEIE MÜÜME!

1partner.ee

Garmen Heinsalu
505 2088

Lauri Esko
505 0312

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

Väärtustades elu

KÕIK MATUSETEENUSED
KEILAS

Eesti soodsaim tuhatsumatus, kabel, peielaud, ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris

Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÜHINUMBER 16200 • www.memoris.ee

AKNAKATE

www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja
Saue vallas

Joanna
Esula

+372 566 33 807
joanna@aknakate.ee

Tekstiilkardinad
Rulood
Voldikkardinad
Terrassimarksiidid

VIIMISTLUS ja EHITUS OÜ

Teie soovid,
tehtud meie kätega!

KÜSI PAKKUMIST!
5307 2076
info@viimistlusehitus.ee

Hoonete renoveerimine, juurdeehitused.
Pööningu-, katuse-, fassaadi-,
vundamendi soojustamine
ja renoveerimine.

LAAGRI
LOOMAKLIINIK
ASUME
LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267
WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

TALLINNA
KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA
TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE
VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÖÖPÄEVARINGNE TRANSPORT

KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

HEAD HINNAD MEIE KAUPLUSTES

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Nissi

Pakkumised kehtivad kuni kaupa jätkub*

Grite Ecological
tualettpaber 4rulli
3kihiline0.89
0.50 -43%Finish All-in-1
Max 42 tk Lemon
Nõudepesumasina
tabletid14.99
8.99 -40%Hiirte juust viilutatud
200g2.15
1.39 -35%
6.95/kgSügisosalat 530g
Põltsamaa2.59
1.69 -35%
3.18/kgArmeenia grill-liha
500g Maks&Moorits4.99
3.90 -22%
7.80/kgEesti Pagar
Võiga pärimi-leht-
taigen 400g2.45
1.89 -23%
4.73/kg

Ja lisaks palju teisi häid pakkumisi kauplustes kohapeal!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

Jah,
me teeme!ÜHINENUD SAUE VALIMISLIIT
KOOSTÖÖ-MEIE VALD
WWW.KOOSTOO.EE

Kutsume oma mõttemeeskonda uusi
ägedaid ja oma kogukonna arengus
kaasa rääkida soovivaid inimesi.
Meile on iga küla tähtis. Oleme südamega
panustanud valla juhtimisse läbi aastate.
Värske mõttega läheme ka uutele
valimistele vastu.

facebook.com/KoostooVL

www.koostoo.ee

info@koostoo.ee

**PAKUME LAIAS VALIKUS
AIAKAUPU JA AIATEHNIKAT**
Oleme avatud E-R 9.00-18.00 ja L 9.00-15.00
Asume Saue Keskuse tänav 6

www.e-garden.ee

Rimi
mini

ERIPAKKUMISED SAUE RIMIS 29.04-03.05

AVAMINE 29.04, KELL 12:00

PIIRATUD KOGUS

Jahutatud Norra lõhefilee

-56%
6.99
15.99Otse
EestistKommidesegu Kalev 7
Lemmikut, 500g
4.90/kg-45%
2.45
4.49Jahvatatud kohv,
Paulig Classic 500 g
· filterkann · presskann-42%
2.49
4.98Tomatid
v.a kampaaniatooted

-25%

Rimi pitsad
v.a kampaaniatooted

-25%

Nõudepesumasina kapslid
ja hooldusvahendid
v.a kampaaniatooted

-30%

Pakkumised kehtivad 29.04-03.05 või kuni kaupa jätkub Saue Rimi superis. Tavahinnad on Ülemiste Rimi näitel 16.04.2021 seisuga. Piltidel on illustratiivne tähendus